

توصیه‌نامهٔ محرمانه و مؤمنانه

افشای نامه اعضای هیئت‌دولت به شورای نگهبان برای تأیید صلاحیت «محمد مهدی اسماعیلی» موجی از انتقادها را به دنبال داشته است. پس از حادثه سقوط بالگرد رئیس‌جمهور فقید و همراهانش، فرایند برگزاری زودهنگام انتخابات ریاست‌جمهوری آغاز شد و از همان روز نخست گمانه زنی‌ها درباره نامزدی شماری از اعضای دولت در انتخابات آتی مطرح شد. با نامزدی وزاری رفاه، ارشاد، راه و روسای سازمان برنامه و بودجه و بنیاد شهید اختلاف میان اعضای دولت برای کسب عنوان ریاست جمهوری بیش از پیش عیان شد. حالا با انتشار یک نامه دست‌نویس مبنی بر حمایت شماری از اعضای ارشد دولت از وزیر ارشاد این اختلافات عمیق‌تر هم شده است.

روزنامه پیام

سال بیستم | شماره پیاپی ۲۸۶۱ | شنبه ۱۹ خرداد ماه ۱۴۰۳ | قیمت ۵ هزار تومان

www.payama.ir

توقف انتشار گزارش‌های وضعیت محیط‌زیست کشور چه پیامدهایی داشته است؟

تصمیم‌های کور برای توسعه

«رضا مکنون»، «معصومه ابتکار»، «محمد ذکایی» و «زهرا جواهریان» در نشست بر لزوم گردآوری منسجم اطلاعات در حوزه محیط زیست تاکید کردند

یادداشت

انتخابات و ابرچالش محیط زیست

رئیس اسبق سازمان حفاظت محیط زیست

این روزها هر جا که صحبت از چالش‌های محیط زیست می‌کنیم متأسفانه می‌گوییم اینها ابرچالش‌هایی هستند که چالشی تمدنی برای ایران به وجود می‌آورند. یعنی دیگر بحث این حکومت و آن حکومت نیست یا این دولت و آن دولت یا این زمان و آن زمان نیست، بلکه بحث تمدن ایران است که به شدت در معرض تهدید از ناحیه مسائل اقلیمی و محیط زیستی قرار گرفته است. البته دنیا هم با بسیاری از این ابرچالش‌ها مواجه است و بخاطر همین در دهه‌های گذشته سازوکارهایی را تعیین کرده که برخی از آنها موفق و برخی هم ناموفق بوده‌اند. در ایران با چالش‌هایی روبه‌رو هستیم؛ علاوه بر اینکه بحث خشکسالی و تغییر اقلیم را داریم سالهاست تحت تحریم‌های ظالمانه هستیم و مشکلاتی در ایجاد مسائل سیاسی و مردم‌سالاری داریم که همه اینها در کنار هم چالش‌هایی را در بخش حکمرانی به وجود آورده است. برخی معتقدند تا زمانی که فقط برای بقا تلاش کنیم بحث توسعه پایدار را نمی‌توانیم مطرح کنیم. یعنی اگر با وجود همه این فشارهای بین‌المللی و مسائل داخلی فقط هدف بقا باشد و کیفیت زندگی مد نظر قرار نگیرد یا خود به خود از اولویت‌ها خارج شود، سیاست‌های توسعه هرگز به پایداری نمی‌رسد. بهرحال در پس‌زمینه همه اینها مشکلات محیط زیست است. آمارها و گزارش‌های وضعیت محیط زیست این تصویر را روشن و آشکار می‌کند. آمار علمی در واقع تکلیف را روشن می‌کند، داده وقتی تبدیل به اطلاعات بشود و سپس تحلیل آماری و ترندها نشان می‌دهند که ما مثلا وقتی داده‌ها ۳۰ سال خشکسالی و روند هستند نمی‌توان وجود خشکسالی و روند تغییر اقلیم را -چنانچه طیفی تندرو در داخل آن را انکار می‌کرد- منکر شد.

ادامه در صفحه ۳

گفت‌وگو با رئیس کمیسیون فرش و صنایع‌دستی اتاق تعاون ایران: فرش ایران را به انزوا کشانده‌اند

۴

مثلث گردشگری کرمان - کیش - شیراز احیا می‌شود

۴

درباره «نوری بیلگه‌جیلان»

اکولوژیستی که فیلمساز شد

یادداشتی از محسن تیزهوش منتقد سینما و فعال محیط‌زیست

۸

نقدی بر امتحانات نفسگیر

علی اکبر اسماعیلی پورا
فعال حقوق کودکان

دو گروه از دانش‌آموزان پایه یازدهم شامل ۳۰۰ نفر از رشته علوم انسانی و هنرستانی در اولین روز برگزاری امتحان نهایی در یکی از حوزه‌های امتحانی غرب تهران با مشکلاتی رو به رو شدند که تداوم این مشکلات در روزهای دیگر و بعدها مشاهده گزارش رسانه‌های مختلف که حکایت از گستردگی این مشکلات و کاستی‌ها و سوءمدیریت‌ها و بی‌تدبیری‌ها دارد، نگارنده را بر آن داشت تا به عنوان ناظر بر این کاستی‌ها مطالبی را بیان کنم. واقعیت تلخ آن است که مدارس ما به دلیل فقر زیاد در اختصاص بودجه و امکانات آموزشی و کمک آموزشی، بعد از چندین دهه هنوز هم از زیرساخت‌های ابتدایی لازم برای برگزاری آزمون نهایی دانش‌آموزان بی‌بهره هستند.

ادامه در صفحه ۲

آب را هدر ندهیم

مناقشه یک‌مرحله‌ای

شماره ۱۴۰۳/گ/۱۰

شرکت مخابرات ایران - منطقه گلستان در نظر دارد خرید ملزومات باقیمانده کابلکشی و مفصل‌بندی طرح فیبر نوری fttH (رگزان - آق‌قلا) را از طریق برگزاری مناقسه تأمین نماید.

از کلیه متقاضیان واجد شرایط لازم دعوت به عمل می‌آید جهت کسب اطلاعات بیشتر و دریافت اسناد مناقسه به مدت ۱۱ روز از تاریخ ۱۴۰۳/۰۳/۱۶ تا تاریخ رسمی شماره ۱۴۰۳/۰۳/۲۷ به سایت شرکت مخابرات ایران به آدرس www.tci.ir و یا سایت مخابرات منطقه گلستان به آدرس www.go.tci.ir مراجعه نمایند.

روابط عمومی مخابرات منطقه گلستان

آگهی مزایده

اموال غیر منقول موضوع پرونده اجرایی کلاسه ۱۴۰۲۰۲۴۷

متعهد: صندوق کارآفرینی امید استان کرمان
راهن: ذبیح‌الله سالاربارده
متمتع: نوروز خسروی بارده

به موجب پرونده اجرایی کلاسه فوق له صندوق کارآفرینی امید علیه ذبیح‌الله سالاربارده و نوروز خسروی بارده اعلام می‌دارد به موجب سند رهنی شماره ۲۲۷۱۶ مورخ ۱۳۹۸/۱۲/۲۸ دفترخانه اسناد رسمی شماره ۱۷۳ عنبرآباد که به دلیل عدم ایفای تعهدات بدکار در این اداره تشکیل پس از اجرای تشریفات قانونی بمرحله مزایده رسیده و در مرحله ارزیابی املاک با تمامی منسوبات و مستحقات طبق گزارش شماره ۰۲/۱۷/۴۵۰۶/۱ مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۱۵ به شرح ذیل ارزیابی گردیده: شش دانگ یک باب منزل مسکونی و باغچه مرکباتی واقع در پلاک ۱۱۱ فرعی از ۴۱۸ مالکیت آقای ذبیح‌الله سالاربارده

عرصه: ۳۹۳۳۲/۲۹ متر مربع
ایمان: یک باب منزل مسکونی روستایی به مساحت ۱۳۴ متر مربع استخر ذخیره

شروط ملک مورد مزایده

۱. متقاضیان شرکت در مزایده بایستی قبل از شروع مزایده ۱۰ درصد از قیمت شروع مزایده را به حساب اداره ثبت عنبرآباد واریز نمایند.
۲. قیمت پایه جهت انجام مزایده از قیمت کارشناسی شروع و به بالاترین قیمت پیشنهادی متقاضیان به صورت نقدی فروخته میشود.
۳. بدنی‌های مربوط به آب برق گاز عم از حق اشتراک و مصرف در صورتی که مورد مزایده دارای آنها باشد و نیز بدهی‌های مالیاتی و عوارض شهرداری و کلیه حقوق دولتی تا تاریخ مزایده اعم از اینکه رقم قطعی آن معلوم شده یا نشده باشد به عهده برنده مزایده است و نیز در صورت وجود مزاد وجود پرداختی بابت هزینه‌های فوق از محل مزاد به برنده مزایده مسترد خواهد شد و نیم عسرو حق مزایده نقداً وصول میگردد
۴. چنانچه روز مزایده تعطیل رسمی گردد مزایده در اولین روز کار ادارات در همان ساعت و همان مکان برگزار خواهد شد.
۵. خریداران جهت کسب اطلاع بیشتر میتوانند در وقت اداری از ساعت ۷:۳۰ الی ۱۴ به اداره ثبت عنبرآباد جنب شهرداری یا با تلفن ۰۳۴۴۳۹۶۸۰۸ تماس حاصل نمایند.

مسئوب حیدریان رئیس اداره ثبت اسناد شهرستان عنبرآباد

تجدید میثاق کارکنان و بسیجیان شرکت نفت و گاز اروندان با امام خمینی (ره)

معصومه عامری - کاروان کارکنان بسیجی پایگاه مقاومت شهدای رمضان شرکت نفت و گاز اروندان هم‌زمان با سی و پنجمین سالگرد ارتحال ملکوتی امام امت (ره) برای تجدید میثاق دوباره با آرمان‌های آن پیر فرزانه در مرقد مطهر ایشان حضور پیدا کردند.

حضور گسترده جمعی از کارکنان و بسیجیان شرکت نفت و گاز اروندان در مراسم سالگرد ارتحال حضرت امام خمینی (ره) ارادت و احترام خود نسبت به بنیان‌گذار بزرگ انقلاب اسلامی را ابراز کردند.

این مراسم، فرصتی مناسب برای یادآوری ارزش‌ها، آموزه‌ها و ایده‌آل‌هایی است که حضرت امام خمینی (ره) در دوران زندگی خود به آنها پایبند بودند و در پیشبرد انقلاب اسلامی و تغییرات اجتماعی و سیاسی در ایران نقش مهمی ایفا کردند.

بسیجیان و پرسنل شرکت نفت و گاز اروندان نیز با حضور در این مراسم، پیمای قوی از انگیزه و اراده خود در ادامه راه انقلاب و تعالی سازمانی ارسال کردند. حضور گرم و پرشور کارکنان و بسیجیان مرکز بسیج شهید تندگویان وزارت نفت جنوب در این مراسم، به عنوان نمادی از انقلابی بودن و پیروی از اندیشه‌های رهبری امام خمینی (ره) تلقی می‌شود.

حسین کریمی‌پور سرپرست فرماندهی پایگاه مقاومت بسیج شهدای رمضان شرکت نفت و گاز اروندان درباره حضور در این مراسم گفت: حضور در مراسم سالگرد ارتحال امام خمینی (ره) برایمان افتخار است و بهره‌مندی از بیانات و دیدار با مقام عظمای ولایت حضرت امام خامنه‌ای (مدظله‌العالی) آرزوی همه ما بوده است.

او افزود، بی شک امام خمینی (ره) با ایجاد انقلاب اسلامی، سرآغازی تازه برای

مدیرعامل آیف‌ا استان ایلام اعلام کرد؛ بیش از ۸ هزار میلیارد ریال پروژه آبی در ایلام اجرا شده است

احمد مبارکی - مدیرعامل آیف‌ا استان ایلام از اجرای ۸۰۴۰ میلیارد ریال پروژه آبی در دولت سیزدهم در استان ایلام خبر داد.

«محمد محمدی» با بیان اینکه خدمات دولت‌کار و کرامت شهید جمهور، زمینه رفیع تبعیض در حوزه ارائه خدمات آبرسانی در سطح استان را فراهم کرد، گفت: در پروژه عظیم و ملی جهاد آبرسانی که برگ زینتی از افتخارات دولت شهید آیت‌الله رئیسی است، سهم استان ایلام در دو فاز با اعتبار بالغ بر ۱۵ هزار و ۲۰۰ میلیارد ریال تعریف شده است.

او افزود: در فاز اول که بیش از ۷۳ درصد پیشرفت فیزیکی دارد، ۱۲۸ روستا با اعتبار ۵۰۲۰ میلیارد ریال از نعمت آب پایدار و بهداشتی بهره‌مند می‌شوند.

مدیرعامل آیف‌ا استان ادامه داد: در فاز دوم برای ۲۰۳ روستا اعتباری بالغ بر ۱۰ هزار میلیارد ریال در نظر گرفته شده است.

ارذیل

آغاز عملیات بهسازی و آسفالت معابر شهرک‌های صنعتی شماره یک و دو اردبیل

مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی استان اردبیل از آغاز عملیات بهسازی و آسفالت برخی از معابر و خیابان‌های شهرک‌های صنعتی شماره یک و دو اردبیل با اعتباری بالغ بر ۱۰۰۰ میلیارد ریال خبر داد. به گزارش روابط عمومی شرکت شهرک‌های صنعتی استان اردبیل، هاشم علایی در جریان بازدید از پروژه بهسازی معابر شهرک صنعتی شماره یک اردبیل اظهار داشت: یکی از مشکلات حال حاضر شهرک‌های صنعتی شماره یک و دو اردبیل، فرسودگی معابر و برخی از تأسیسات و زیرساخت‌های آن است که در اثر گذشت زمان، مستهلک و از بین رفته است. او اظهار داشت: باتوجه به اهمیت موضوع، تلاش شده است با همراهی استاندار و مسئولان کاستی‌های موجود در شهرک‌های صنعتی کاهش یابد که خوشبختانه طی چند سال اخیر، اعتبارات بسیار مناسبی برای تأمین زیرساخت‌های شهرک‌های صنعتی تخصیص یافته است که در این خصوص، زیرسازی و آسفالت بیش از ۱۵ خیابان شهرک صنعتی شماره ۲ و یاند بزرگشت شهرک صنعتی شماره یک اجرایی و عملیاتی شده است. علایی، اجرای این پروژه‌ها را در تسهیل عبور و مرور واحدهای تولیدی بسیار مهم برشمرد و افزود: این پروژه در برگیرنده بهسازی و آسفالت باندهای روت‌بزرگشت و لکه‌گیری برخی از معابر شهرک صنعتی شماره دو اردبیل و همچنین بهسازی و آسفالت باندهای رفت و برخی از معابر شهرک صنعتی شماره یک اردبیل خواهد بود.

یادداشت }}}}

نقدی بر امتحانات نفسگیر

در این میان سال گذشته شورای عالی انقلاب فرهنگی در حرکتی بسیار عجیب و قابل تامل، اقدام به قانونگذاری کرده و قانون تاثیر قطعی معدل سه سال آخر دبیرستان را با وجود مخالفت مجلس شورای اسلامی، دانش‌آموزان، والدین و همه فعالان امر آموزش ابلاغ کرد. مخالفین این قانون دلایل زیادی برای رد آن دارند، عدم موفقیت دولت‌های مختلف در توسعه دانش‌آموزان از حداقل‌های امکانات آموزشی در مدارس، شائبه لو رفتن سوالات امتحانی در سال‌های اخیر، گسترش سایه سهمگین کنکور به پایه دهم و به تبع آن آسیب‌های جدی روحی و روانی در بین دانش آموزان، گستردگی بیشتر فعالیت مافیای کنکور و درآمد نجومی بیشتر برای آنان و از همه مهمتر عملکرد خلاف قانون شورای عالی انقلاب فرهنگی در قانون گذاری پشت درهای بسته و بدون در نظر گرفتن منافع عالیه دانش آموزان و به موازات آن سراسیمگی آموزش و پرورش و ناتوانی این وزارتخانه در ایجاد زیرساخت لازم برای برگزاری آزمون‌های نهایی برای سه سال آخر دبیرستان همه و همه دست به دست هم داده است تا فرزندان عزیز ما روزگار سختی را بگذرانند. در سال‌های گذشته فقط پایه آخر دبیرستان به شکل آزمون نهایی برگزار می‌شد و پایه‌های دهم و یازدهم آزمون هماهنگ داشتند که فقط آزمون برخی از دروس، کشوری و یا استانی بود یعنی در اصل بچه‌ها را برای آزمون نهایی پایان دبیرستان آماده می‌کردند. برپایی یکباره آزمون نهایی برای سه سال دبیرستان بدون تجارب قبلی، تعداد بسیار زیاد سوالات امتحانی، بالا رفتن سطح دشواری آزمون‌ها، ارائه پاسخ‌نامه‌های در مواردی اشتباه، نبود زیرساخت لازم در حوزه‌های امتحانی برای حتی پرینت سوالات آزمون مثلا برای ۳۰۰ نفر از دانش‌آموزان (حداقل ۱۴۰۰ برگ در فاصله نیم ساعت)، ارسال نشدن همه صفحات آزمون به حوزه‌های امتحانی و توزیع چند مرحله‌ای سوالات، اتمام زودتر تا مؤید زمان پاسخگویی با سلیقه مدیر حوزه، رفتار پرخاشگرانه و نامناسب برخی مراقبان یا دانش‌آموزان و حتی نبود صندلی راحت برای این که دانش‌آموز دو ساعت بتواند با آرامش حداقلی به سوالات پاسخ دهد و… به این موارد اضافه کنيد ناتوانی آموزش و پرورش در صدور کارت ورود به جلسه امتحان و بروز خطای چندین باره در صدور آنلاین کارت ورود به جلسه که به خاطر همزمانی با سانحهٔ هوایی برای اعضای دولت، به فراموشی سپرده شد. اخیرا برای چندمین بار دانش‌آموزان و والدین آنها کارزای را برای حذف شرط معدل به راه‌انداخته‌اند که تا کنون بیش از ۱۲ هزار نفر آن را امضا کرده‌اند. در متن طولانی این کارزار مطالب مهمی درج شده است. از تعدد مراجع قانون‌گذاری در کشور که این بار گریبان دانش‌آموزان را گرفته است تا اصرار عجیب شورای عالی انقلاب فرهنگی برای اجرای این مصوبه با وجود مخالفت نمایندگان مجلس شورای اسلامی و دیوان‌عالی کشور.

در گزارش کارشناسی مرکز بررسی‌های استراتژیک نهاد ریاست جمهوری درباره مصوبه تغییرات کنکور شورای عالی انقلاب فرهنگی در پنجم تیرماه ۱۴۰۰ اینطور آمده است: «به نظر می‌رسد فرایند اتخاذ تصمیم درباره آزمون سراسری باید مبتنی بر فرایندی شفاف و در تعامل با ذینفعان صورت گیرد و تصمیم‌گیری پشت درهای بسته، احتمالا تبعات امنیتی و اعتراضات اجتماعی به دنبال خواهد داشت.» با وجود این حجم از مخالفت‌ها با مصوبه خلاف قانون شورای انقلاب فرهنگی، وقتی قرار نیست به نفع دانش‌آموزی که مخاطب و ذینفع اصلی این مصوبه هستند، باشد، به راستی قرار است چه کسانی از این اصرار شورای انقلاب فرهنگی منتفع شوند؟

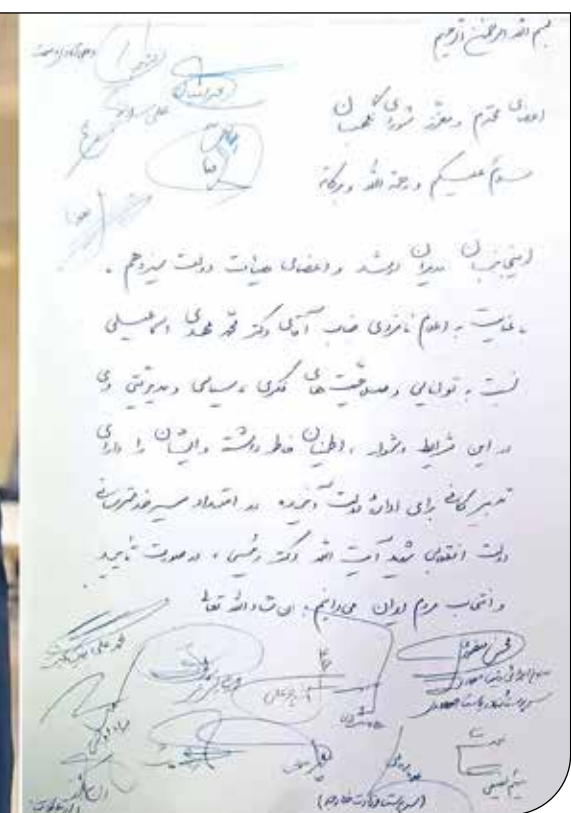

آب را

هدر ندهیم

۲

خبر

امضا بر روی «آب را»

شماری از اعضای هیئت دولت در نامه‌ای به شورای نگهبان به توانایی وزیر ارشاد برای اداره دولت شهادت داده‌اند

توصیه‌نامهٔ محرمانه و مؤمنانه

جبهه اصلاحات اعلام کرد عباس آخوندی، اسحاق جهانگیری و مسعود پزشکیان نامزدهای نهایی

این جریان سیاسی هستند

ایپام **ما** افشای نامهٔ اعضای هیئت‌دولت به شورای‌نگهبان برای تأیید صلاحیت «محمدمهدی اسماعیلی» موجی از انتقادها را بدنبال داشته است. پس‌از حادثهٔ سقوط بالگرد رئیس‌جمهور فقید و همراهانش، فرایند برگزاری زودهنگام انتخابات ریاست‌جمهوری آغاز شد و از همان روز نخست گمانه زنی‌ها دربارهٔ نامزدی شماری از اعضای دولت در انتخابات آتی مطرح شد. با نامزدی وزرای رفاه، ارشاد، راه و روسای سازمان برنامه و بودجه و بنیاد شهید اختلاف میان اعضای دولت برای کسب عنوان ریاست جمهوری بیش از پیش عیان شد. حالا با انتشار یک نامه دست نویس مبنی بر حمایت شماری از اعضای ارشد دولت از وزیر ارشاد این اختلافات عمیق‌تر هم شده است.

شماری از اعضای هیئت دولت در نامه شان به شورای نگهبان کوشیده‌اند با تایید توانمندی محمد مهدی اسماعیلی، وزیر ارشاد، زمینه تایید صلاحیت او را فراهم کنند. موضوعی که به صورت آشکار بی طرفی دولت در انتخابات را تحت تأثیر قرار داده است. افرادی چون محسن منصوری (معاون اجرایی)، میثم لطفی (رئیس سازمان امور استخدامی)، علی باقری (سرپرست وزارت خارجه)، انسیبه خزعلی (معاون امور زنان)، جواد اوجی (وزیر نفت)، محمدعلی نیکبخت (وزیر کشاورزی)، عیسی زارع پور (وزیر ارتباطات)، علی بهادری چهرمی (سخنگوی دولت)، علی‌اکبر محرابیان (وزیر نیرو)، علی سلاجقه (رئیس سازمان محیط زیست) و عباس علی آبادی (وزیر صمت) این نامه را امضا کرده‌اند.

پیش از این غلامحسین اسماعیلی رییس دفتر رئیس جمهوری اعلام کرده بود که دولت قصد ندارد نامزدی برای انتخابات معرفی‌کند اما ممکن است افراد شده است: «به نظر می‌رسد دستگاه‌های به صورت شخصی نامزد شوند. اکنون با افشای نامه مسئولان ارشد دولت به شورای نگهبان، ادعای اسماعیلی زیرسوال رفته است. از سوی دیگر به نظر می‌رسد انتشار این نامه با هدف خارج کردن

خبر

پیام‌خبر

کتاب معرفی نامزدها و انتشار میثاق‌نامه جبهه اصلاحات

اما از سوی دیگر جبهه اصلاحات هم با انتشار متن میثاق‌نامه اش به نامزدهای متناسب به این جریان فکری اعلام کرد که باید این متن را امضا کرده و به آن وفادار باشند. به گزارش خبرگزاری خبرآنلاین، هفدهم خرداد جلسهای با حضور ۶ کاندیدای نهایی اصلاحات یعنی آقایان عباس آخوندی، مسعود پزشکیان، اسحاق جهانگیری، محمد شریعتمداری، محمود صادقی و خانم حمیده زرآبادی و همچنین نمایندگان احزاب عضو جبهه، برگزار و دربارهٔ کاندیداهای نهایی تصمیم‌گیری شد.

متن این میثاق‌نامه به شرح زیر است:

۱. به کلیه سازوکارهای تصمیم جبهه اصلاحات ایران برای رسیدن به نامزد واحد پایبند باشیم.

۲. در صورتی‌که نامزد منتخب جبهه اصلاحات براساس سازوکارهای تعیین شده فرد دیگری بود، رسماً کناره‌گیری از رقابت انتخاباتی و حمایت خود را به نفع نامزد منتخب اعلام نمایم.

۳. قبل و بعد از اعلام صلاحیت‌ها و رسیدن به نامزد واحد علیه هیچ‌یک از نامزدهای جبهه موضع‌گیری نداشته باشیم.

۴. به منظور اجرای فصل سوم قانون اساسی و با در نظر گرفتن بیانه ۱۵ بندی آقای خاتمی یعنی تأمین حقوق کلیه شهروندان جامعه رنگین کماتی ایران من جمله: حق حاکمیت ملی، حق آزادی بیان، حق استفاده از فرصت‌های برابر فارغ از جنسیت، قومیت و مذهب، گرایش سیاسی و اصلاح ساختارها، سیاست‌ها و عملکردها همه تون خود را بکار گیرم.

۵. برای قدرتمند شدن جامعه مدنی ایران که از لوازم دولت توانمند است، بکوشم و تقویت جامعه مدنی را از اولویت‌های دولت خود بدانم.

۶. حل مشکلات معیشتی و تأمین رفاه و کاهش آلام مردم ایران را با اصلاح اقتصاد سیاسی‌کشور و نیز تعامل سازنده با جهان در رأس اولویت‌های دولت خود قرار دهم.

این متن در شرایطی منتشر شده که هنوز روشن نیست شورای نگهبان در نهایت صلاحیت نامزدهای اصلاح طلب را برای شرکت در انتخابات ریاست جمهوری احراز می‌کند یا خیر. به نظر می‌رسد انتشار این متن بیشتر با هدف پیشگیری از حمایت اصلاح طلبان از نامزدهای «نیابتی» صورت گرفته است. عصر روز جمعه اما در تازه ترین تحول، «جواد امام»، سخنگوی جبههٔ اصلاحات، در صفحه شخصی اش در شبکه اجتماعی «ایکس» اعلام کرد که مسعود پزشکیان، عباس آخوندی و اسحاق جهانگیری دو عوام آرای مجمع عمومی جبهه اصلاحات را به دست آورده اند و نامزدهای نهایی این جریان سیاسی خواهند بود. به گفته «امام» حمیده زرآبادی هم موفق شده بیش از نیمی از آرای مجمع عمومی را به دست آورد. به این ترتیب در صورت تایید هر یک از این نامزدها جبهه اصلاحات نامزد نهایی خواهد بود. به نظر می‌رسد حمایت رسمی جبهه اصلاحات از «علی لاریجانی» به عنوان نامزد نیابتی به طور کامل منتفی شده است.

اصل مشورت دادن مؤمنانه و محرمانه به شورای نگهبان نه تنها محل اشکال نیست بلکه مسیوق به سابقه و مورد استقبال شورا بوده است. این جریان تلاش می‌کند تا این اقدام محرمانه و مرسوم اعضای دولت را نوعی تخلف انتخاباتی و فشار به اعضای شورای نگهبان برای احراز صلاحیت اسماعیلی معرفی کند اما با نگاهی دقیق‌تر به ماجرای رخ داده و کنش‌های رسانه‌ای این جریان، این نکته به وضوح مشخص می‌شود که آن چه مصداق «فشار به شورای نگهبان» است، نه شهادت شرعی اعضای کابینه، که انتشار علنی یک نامه محرمانه با هدف ایجاد هزینه برای تصمیم احتمالی شورای نگهبان است.»

اکنون باید چنانکه پیش از این از سوی داود منظور، رئیس سازمان برنامه و بودجه و نامزد انتخابات اعلام شده، دولتی‌ها در نهایت با نامزد در صحنه انتخابات حضور می‌یابند یا اختلاف میان مهرداد بذرپاش و صولت مرتضوی با دیگر اعضای کابینه راه آنها را از یکدیگر جدا میکند. این در حالی است که هنوز اسامی نامزدهای مورد تایید شورای نگهبان هم اعلام نشده و فعلا همه چیز در سطح گمانه زنی و فشار رسانه ای ذینفعان است.

اسماعیلی از گردونه نامزدی‌ها به نفع شان به شورای نگهبان کوشیده‌اند با تایید توانمندی محمد مهدی اسماعیلی، وزیر ارشاد، زمینه تایید صلاحیت او را فراهم کنند. موضوعی که به صورت آشکار بی طرفی دولت در انتخابات را تحت تأثیر قرار داده است. افرادی چون محسن منصوری (معاون اجرایی)، میثم لطفی (رئیس سازمان امور استخدامی)، علی باقری (سرپرست وزارت خارجه)، انسیبه خزعلی (معاون امور زنان)، جواد اوجی (وزیر نفت)، محمدعلی نیکبخت (وزیر کشاورزی)، عیسی زارع پور (وزیر ارتباطات)، علی بهادری چهرمی (سخنگوی دولت)، علی‌اکبر محرابیان (وزیر نیرو)، علی سلاجقه (رئیس سازمان محیط زیست) و عباس علی آبادی (وزیر صمت) این نامه را امضا کرده‌اند.

پیش از این غلامحسین اسماعیلی رییس دفتر رئیس جمهوری اعلام کرده بود که دولت قصد ندارد نامزدی برای انتخابات معرفی‌کند اما ممکن است افراد شده است: «به نظر می‌رسد دستگاه‌های به صورت شخصی نامزد شوند. اکنون با افشای نامه مسئولان ارشد دولت به شورای نگهبان، ادعای اسماعیلی زیرسوال رفته است. از سوی دیگر به نظر می‌رسد انتشار این نامه با هدف خارج کردن

صدیقی:

رئیس‌جمهور بعدی باید در تراز آیت‌الله رئیسی باشد

امام‌(ره) بود. امام بستر تحکیم اسلام و پیاده کردن احکام الهی را فقط با خواست و اراده مردم می‌دانست. اگر نظام از مردم جدا شود یا مردم را از نظام جدا کند، نه امام می‌تواند امامت کند و نه امتی باقی می‌ماند.

صدیقی همچنین خاطرنشان کرد: امام‌(ره) کارشناس دین بود. بمباران تبلیغاتی دشمن برای زشت نشان دادن مسئولان، شب و روز ندارد. آنان تخریب‌پاشان علمی است. خطیبی جمعه تهران در ادامه تصریح کرد: آیت‌الله العظمی بجهت درباره امام (ره)گفته بود امام را در زمان رحلت دیدم که بسیار زیبا و خوشحال بود و گفته بود چرا چنین نباشد، وقتی فردی برای خدا کار کرد.

صدیقی ادامه داد: آیت الله العظمی خامنهای «تالی تلو» ائمه معصومین (ع)است، حضرت آقا در حرم امام‌(ره) دو نکته بسیار مهم را بیان کردند؛ یکی همجه به سلطنت و مقابله با استبداد توسط امام‌(ره) بود. امام مهیونبست‌ها را مورد حمله قرار داد و با استثمار و آمریکا مبارزه کرد و فلسطین را مسئله اول

خبر

رکورد زدن آتش‌سوزی‌ها در بزرگترین تالاب گرمسیری جهان

کارشناسان محیط‌زیست هشدارمی‌دهند آتش‌سوزی‌ها در تالاب‌های معروف برزیل، افزایش ۹۸۰ درصدی داشته و خشکسالی شدید برای این نواحی پیش‌بینی می‌شود.

به گزارش ایسنا، میزان آتش‌سوزی‌ها در تالاب‌های «پانتانال» در بزرگ‌ترین پهنه تالاب گرمسیری دنیا به شمار می‌رود در سال جاری تاکنون تقریباً ۱۰ برابر بیشتر شده و به بالاترین سطح از سال ۲۰۲۰ میلادی، زمانی که این «بیوم» (منطقه زیستی ویژه) بدترین آتش‌سوزی‌های تاریخ خود را متحمل شد، رسیده است دادهای ماهواره‌ای «موسسه ملی تحقیقات فضایی برزیل» (INPE) نشان می‌دهد تعداد آتش‌سوزی‌ها در پانتانال تا ۵ تا ژوئن امسال (۲ روز قبل) در مقایسه با مدت مشابه در سال گذشته میلادی (۲۰۲۳)، ۹۸۰ درصد افزایش داشته است. در شرایطی که این منطقه به خطرناک‌ترین فصل آتش سوزی‌های جنگلی نزدیک می‌شود و در این نواحی معمولاً در ماه ژوئیه (ماه آینده) شروع می‌شود و در اوت و سپتامبر به اوج خود می‌رسد، ارقام فوق از افزایش آتش‌سوزی‌ها زنگ خطرها را به صدا درآورده است.

کارشناسان می‌گویند: این یکی از بدترین شروع های سال از نظر نقاط داغ است.

به‌گفته کارشناسان محیط زیست، بارش‌های ضعیف از اواخر سال گذشته، سیل‌های فصلی معمول را مختل کرده و بیشتر منطقه را در معرض آتش‌سوزی قرار داده است.

تالاب های پانتانال تقریباً ۱۰ برابر گسترده‌تر از تالاب‌های «اورگلدیز» در فلوریدا است. بخش عمده این تالاب در ایالت «ماتو گروسو» جنوبی برزیل قرار گرفته است ولی تا بخش‌هایی از بولیوی و پاراگوئه نیز گسترش دارد.

پانتانال همچنین محل زندگی گونه‌های جانوری بارزش منحصربه‌فردی همچون جگوارها، تاپیرها، کایمان‌ها (نوعی تمساح کوچک)، مارهای آبی آنکانداها و مورچه خواران غول‌پیکر است.

حدود ۸۰ درصد از دشت‌های سیلابی پانتانال در فصل‌های بارانی به زیر آب می‌رود که باعث تغذیه مجموعه گیاهان آبیزی و تنوع زیستی و گونه‌های زیگان این منطقه می‌شود.

هرچند بر اساس داده‌های موسسه ملی هواشناسی برزیل، پس از یک فصل مرطوب با میزان بارندگی که ۶۰ درصد کمتر از میانگین بارش‌های این منطقه بوده است، تالاب پانتانال احتمالاً امسال با خشکسالی شدید دیگری مواجه می‌شود.

سیلاب در شرق استرالیا

بارندگی‌های شدید و بی‌وقفه در مناطق شرقی استرالیا، بیشتر نواحی ایالت «نیو ساوت ولز» را گرفتار سیلاب کرده است.

به گزارش ایسنا، مقامات ایالتی از اجرای ۴۴۷ عملیات امدادی در واکنش به حوادث مرتبط با این سیل خبر داده و ۴۹۰ مورد عملیات نجات در ایالت نیو ساوت ولز از نیمه شب به وقت محلی صورت گرفته است.

اداره واکنش اضطراری این ایالت (SES) گزارش داد که حوادث مرتبط با سیل عمدتاً در مناطق ساحلی جنوبی، «ایلاوارا» و مناطق شهری سیدنی مشاهده شده است. تاکنون جزئیاتی از میزان خسارات یا مصدومیت‌های احتمالی ناشی از این حادثه طبیعی منتشر نشده است سازمان هواشناسی استرالیا نیز هشدار داده است خطر سیل در حوضه‌های آبریز مرطوب، سدهای پر آب و نواحی با جزر و مد زیاد، بالاست.

به گزارش شینخواه، این سازمان همچنین پیش‌بینی کرده است شرایط جوی فوق‌تا اواخر امروز آرام‌تر خواهد شد و از میزان بارش‌ها کاسته می‌شود.

سازمان هواشناسی خبر داد

بارش‌های بهاری ادامه دارد

«صادق ضیائیان» درباره شرایط جوی استان‌های مختلف کشور، بیان کرد: امروز شنبه (۱۹ خردادماه) بارش در شمال غرب کشور استان‌های آذربایجان شرقی و غربی، برخی مناطق غرب، کردستان،نیمه‌جنوبی استان زنجان،مرکز، شمال غرب، جنوب سیستان و بلوچستان را داریم.

به گزارش ایلنا او ادامه داد: یکشنبه (۲۰ خردادماه) رگبار و رعد و برق در شمال غرب و بارش پراکنده در کردستان، همدان، مرکزی و زنجان رخ خواهد داد. دوشنبه (۲۱ خردادماه) در غرب، شمال غرب، غرب سواحل دریای خزر و برخی مناطق استان‌های قزوین و البرز بارش پراکنده خواهیم داشت. سدشنبه (۲۲ خردادماه) در اردبیل رگبار باران و در همدان، مرکزی، زنجان، قزوین، شرق لرستان، غرب اصفهان، گیلان، غرب اردلان و ارتفاعات البرز و زاگرس بارش پراکنده ادامه دارد.

رئیس مرکز ملی پیش‌بینی و مدیریت بحران مخاطرات جوی سازمان هواشناسی در ادامه با اشاره به وضعیت جوی پایتخت طی دو روز آینده، اضافه کرد: آسمان تهران امروز شنبه (۱۹ خرداد)، صاف تا کمی ابری و وزش باد با حداقل دمای ۳۴ و حداکثر دمای ۳۴ درجه سانتی‌گراد و برای روز یکشنبه (۲۰ خرداد) صاف تا کمی ابری و وزش باد با حداقل دمای ۲۵ و حداکثر دمای ۳۴ درجه سانتی‌گراد پیش‌بینی می‌شود. او گفت: در چهار روز آینده در نوار شرقی کشور (به ویژه منطقه لابل) وزش باد شدید رخ خواهد داد که در مناطق مستعد باعث خیزش گردوخاک خواهد شد. همچنین در دو روز آینده شرق دریای عمان موج است.

توقف انتشار گزارش‌های وضعیت محیط‌زیست کشور چه پیامدهایی داشته است؟

تصمیم‌های کور برای توسعه

«معصومه ابتکار»، «رضا مکنون»، «محمد ذکایی» و «زهرا جواهریان» در نشستی بر لزوم گردآوری منسجم اطلاعات در حوزهٔ محیط زیست تاکید کردند

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

ایپام ما| دراختیارداشتن داده‌ها و آمار دقیق، لازمهٔ تصمیم‌گیری در هر حوزه‌ای است و بدون این داده‌ها نمی‌توان برنامه‌ریزی کرد و تصمیم صحیح گرفت. این موضوع بیش‌از هر چیز در برنامه‌ریزی برای توسعهٔ کشور پررنگ است. از حدود سه‌دهه قبل که عبارت توسعهٔ پایدار وارد ادبیات تصمیم‌گیران و سیاست‌مداران کشور شد، بارها و بارها این عبارت از زبان افراد مختلف شنیده شده است. اینکه توسعه در کشور باید پایدار باشد و به رکن اصلی جامعه، اقتصاد و محیط‌زیست بیک‌اندازه باید پرداخته شود. اما تصمیم‌گیری برای توسعهٔ پایدار کشور بدون داده‌های دقیق در حوزه‌های مختلف امکان‌پذیر نیست. در سال ۱۳۷۸ و در دورهٔ دولت اصلاحات، سازمان حفاظت محیط‌زیست، فعالیت‌های خود را برای راه‌اندازی پایگاه جامع برای داده‌های مربوط به محیط‌زیست کشور آغاز کرد و در سال ۱۳۸۳ نیز نخستین گزارش وضعیت محیط‌زیست کشور را برپایهٔ روش‌های استاندارد جهانی تهیه کرد. یک سال پس از آن، دومین گزارش وضعیت محیط‌زیست کشور منتشر شد. اگرچه در دولت‌های نهم و دهم گزارش‌هایی با عناوین نسبتاً مشابه منتشر شد، اما این گزارش‌ها بیشتر گزارش عملکرد دولت‌ها بودند و بخش‌هایی مهم از داده‌های محیط‌زیست کشور که مربوط به امور سایر دستگاه‌های دولتی بود، در این گزارش‌ها به‌چشم نمی‌خورد. تا آنکه در دولت یازدهم، سازمان حفاظت محیط‌زیست بار دیگر گزارش وضعیت محیط‌زیست دربارهٔ زمانی ۱۳۸۳ تا ۱۳۹۲ را منتشر کرد و از آن زمان تاکنون، دیگر گزارشی از وضعیت محیط‌زیست در کشور تهیه نشده است. حال آنکه، وضعیت فعلی کشور از نظر منابع طبیعی و شاخص‌های محیط زیستی بیش‌از هر زمان دیگری نیازمند داده‌های قابل اتکا و دقیق برای تصمیم‌گیری است. پنجشنبه‌ای که گذشت، «مرکز صلح و محیط‌زیست» با همکاری روزنامه «پیام ما»، نشستی را باعنوان «نقدی بر روند انتشار گزارش‌های وضعیت محیط‌زیست کشور» برگزار کرد. در این نشست که به‌مناسبت روز جهانی محیط‌زیست برگزار شد، جمعی از متخصصان دربارهٔ لزوم تهیهٔ گزارش‌های وضعیت محیط‌زیست و تهیهٔ پایگاه‌های اطلاعاتی قابل اتکا دربارهٔ داده‌های محیط‌زیستی کشور، به ایراد سخنرانی پرداختند. «معصومه ابتکار»، رئیس اسبق سازمان حفاظت محیط‌زیست، «رضا مکنون»، نایب‌رئیس سابق کمیتهٔ ملی توسعهٔ پایدار، «محمد ذکایی»، استاد دانشگاه شهید بهشتی و مجری گزارش وضعیت محیط‌زیست کشور و «زهرا جواهریان»، مدیرکل سابق دفتر توسعهٔ پایدار و اقتصاد محیط‌زیست سازمان حفاظت محیط‌زیست، سخنرانان این نشست بودند.

محیط‌زیستی) است که آخرین رتبهٔ ایران در سال جاری میلادی ۱۳۳ است. این شاخص سلامت انسان‌ها و حفاظت اکوسیستم‌ها را در ۱۱ محور و ۵۳ شاخص بررسی می‌کند. شاخص دیگر ظرفیت زیستی و ردپای اکولوژیک است که نشان می‌دهد چقدر منابع داریم و چقدر درحال مصرف آنها هستیم. طبق آخرین گزارش سال ۲۰۲۳ ظرفیت ما در ایران ۰٫۸ هکتار جهانی به‌ازای هر نفر است؛ درصورتی‌که ردپای اکولوژیکی هر ایرانی ۳٫۲ هکتار جهانی است. یعنی ردپای اکولوژیکی ما چهاربرابر ظرفیت زیستی ماست که نشان می‌دهد ما درحال حرکت به‌سمت ناپایداری و درحال مصرف منابع نسل آینده هستیم.»

این متخصص محیط‌زیست اضافه کرد: «به‌همین‌دلیل، داشتن آمار و اطلاعات به‌روز بسیار مهم است. یکی از اقدامات سازمان حفاظت محیط‌زیست در دولت محمد خاتمی تهیهٔ گزارش‌های وضعیت محیط‌زیست (SOE) بود که اولین گزارش بر اساس الگوی جهانی آن در سال ۱۳۸۳ به چاپ رسید. این گزارش‌ها در کشورهای جهان به‌طور معمول هر دوسال‌یک‌بار تهیه می‌شود؛ اما باتوجه‌به شرایط ایران در سال ۱۳۸۴ گزارش دوم منتشر شد تا از این طریق نواقص گزارش اول برطرف شود و همچنین اطلاعات دقیق و قابل‌اتکا منتشر شود.»

او گفت: «در دولت‌های بعدی تهیهٔ این گزارش انجام نشد ولی در سال ۱۳۹۲ بار دیگر سازمان حفاظت محیط‌زیست با همکاری دانشگاه شهید بهشتی اقدام به تهیه گزارش جدید کرد و یک گزارش دساله از وضعیت محیط‌زیست کشور تهیه شد که مربوط به سال ۱۳۸۳ تا ۱۳۹۳ بود.»

جواهریان با تأکید بر این نکته که تصمیم‌گیری برای توسعهٔ کشور نیازمند آمار دقیق، لازمهٔ تصمیم‌گیری در هر حوزه‌ای است و بدون این داده‌ها نمی‌توان برنامه‌ریزی کرد و تصمیم صحیح گرفت. این موضوع بیش‌از هر چیز در برنامه‌ریزی برای توسعهٔ کشور پررنگ است. از حدود سه‌دهه قبل که عبارت توسعهٔ پایدار وارد ادبیات تصمیم‌گیران و سیاست‌مداران کشور شد، بارها و بارها این عبارت از زبان افراد مختلف شنیده شده است. اینکه توسعه در کشور باید پایدار باشد و به رکن اصلی جامعه، اقتصاد و محیط‌زیست بیک‌اندازه باید پرداخته شود. اما تصمیم‌گیری برای توسعهٔ پایدار کشور بدون داده‌های دقیق در حوزه‌های مختلف امکان‌پذیر نیست. در سال ۱۳۷۸ و در دورهٔ دولت اصلاحات، سازمان حفاظت محیط‌زیست، فعالیت‌های خود را برای راه‌اندازی پایگاه جامع برای داده‌های مربوط به محیط‌زیست کشور آغاز کرد و در سال ۱۳۸۳ نیز نخستین گزارش وضعیت محیط‌زیست کشور را برپایهٔ روش‌های استاندارد جهانی تهیه کرد. یک سال پس از آن، دومین گزارش وضعیت محیط‌زیست کشور منتشر شد. اگرچه در دولت‌های نهم و دهم گزارش‌هایی با عناوین نسبتاً مشابه منتشر شد، اما این گزارش‌ها بیشتر گزارش عملکرد دولت‌ها بودند و بخش‌هایی مهم از داده‌های محیط‌زیست کشور که مربوط به امور سایر دستگاه‌های دولتی بود، در این گزارش‌ها به‌چشم نمی‌خورد. تا آنکه در دولت یازدهم، سازمان حفاظت محیط‌زیست بار دیگر گزارش وضعیت محیط‌زیست دربارهٔ زمانی ۱۳۸۳ تا ۱۳۹۲ را منتشر کرد و از آن زمان تاکنون، دیگر گزارشی از وضعیت محیط‌زیست در کشور تهیه نشده است. حال آنکه، وضعیت فعلی کشور از نظر منابع طبیعی و شاخص‌های محیط زیستی بیش‌از هر زمان دیگری نیازمند داده‌های قابل اتکا و دقیق برای تصمیم‌گیری است. پنجشنبه‌ای که گذشت، «مرکز صلح و محیط‌زیست» با همکاری روزنامه «پیام ما»، نشستی را باعنوان «نقدی بر روند انتشار گزارش‌های وضعیت محیط‌زیست کشور» برگزار کرد. در این نشست که به‌مناسبت روز جهانی محیط‌زیست برگزار شد، جمعی از متخصصان دربارهٔ لزوم تهیهٔ گزارش‌های وضعیت محیط‌زیست و تهیهٔ پایگاه‌های اطلاعاتی قابل اتکا دربارهٔ داده‌های محیط‌زیستی کشور، به ایراد سخنرانی پرداختند. «معصومه ابتکار»، رئیس اسبق سازمان حفاظت محیط‌زیست، «رضا مکنون»، نایب‌رئیس سابق کمیتهٔ ملی توسعهٔ پایدار، «محمد ذکایی»، استاد دانشگاه شهید بهشتی و مجری گزارش وضعیت محیط‌زیست کشور و «زهرا جواهریان»، مدیرکل سابق دفتر توسعهٔ پایدار و اقتصاد محیط‌زیست سازمان حفاظت محیط‌زیست، سخنرانان این نشست بودند.

داده‌هایی بسیار دقیق است گفت: «درخواست ما از دولت‌ها این است که روند تهیهٔ گزارش‌های وضعیت محیط‌زیست ادامه پیدا کند؛ چرا که این گزارش‌ها پایه‌های آینده‌پژوهی محیط‌زیست است و برای برنامه‌ریزی آیندهٔ کشور بسیار ضروری است.»

گزارش‌های منظم، مهم‌ترین ابزارهای مدیریت کشور هستند

سخنران دوم این نشست، «محمد ذکایی»، عضو هیئت علمی دانشگاه شهید بهشتی بود. او که مجری گزارش وضعیت محیط‌زیست ایران در سال‌های گذشته بود گفت: «امروز بسیاری از تصمیم‌گیران در سطح جهان به این نتیجه رسیده‌اند که لازمهٔ توسعهٔ پایدار، شناخت وضعیت موجود است و به‌همین‌خاطر، در بسیاری از کشورها، نه فقط در سطح کشور که حتی در سطح کلان‌شهرها و شهرهای کوچک، گزارش‌های منظم وضعیت محیط‌زیست (SOE) را به‌عنوان یک ابزار مهم مدیریتی تهیه می‌کنند.»

او دربارهٔ گزارش‌های وضعیت محیط‌زیست گفت: «مخاطب اصلی گزارش‌های وضعیت محیط‌زیست، مدیران میانی و ارشد دستگاه‌های مختلف اجرایی در همهٔ زمینه‌ها هستند؛ چراکه به آنها در تصمیم‌گیری کمک‌های شایانی می‌کند. همچنین دانشگاهیان و پژوهشگران نیز از مخاطبان مهم این گزارش‌ها هستند؛ چرا که آنها می‌توانند با بررسی و تجزیه‌وتجزیل داده‌ها، این گزارش‌ها را نقد کنند و از طرفی می‌توانند با استفاده از داده‌های درست، تصمیم‌گیری آموزشی کشور را انجام دهند.»

ذکایی اضافه کرد: «گزارش وضعیت محیط‌زیست دربرگیرندهٔ اطلاعات برای جامعه، دربارهٔ وضعیت محیط‌زیست و روند آن، مشخص‌کردن مسائل و مشکلات

این سرورها رقتم و دربارهٔ وضعیت آنها پرس‌وجو کردم و به من گفتند که سرورها فرمت شده‌اند و اطلاعات آن در دسترس نیست.»

او ادامه داد: «از مشکلات دیگر، نامشخص بودن متولیان تولید اطلاعات و ناسازگاری و ناهمگونی اطلاعات است. گاهی اوقات نیز این اطلاعات بدون‌اینکه تکرار و توالی در جمع‌آوری آنها وجود داشته باشد، به‌صورت نامرتب جمع‌آوری شده که این هم یکی دیگر از مشکلات تولید اطلاعات است.»

گ توالی داده‌ها مهم‌تر از داشتن داده است

«رضا مکنون»، نایب رئیس سابق کمیته ملی توسعهٔ پایدار و عضو فرهنگستان علوم نیز در این نشست با نگاهی به پیشینهٔ توجه به محیط‌زیست در جهان گفت:

«موضوع انسان و محیط‌زیست چیزی حدود ۵۰ سال است که وارد ادبیات جهانی شده است و شروع آن از کنفرانس استکهلم در سال ۱۹۷۲ بود. خوش‌بختانه فعالیت‌های ما در ایران در حوزهٔ محیط‌زیست خیلی عقب‌تر و دیرتر از جهان نیست و ما از حدود ۲۵ سال قبل به فکر این موضوع افتاده‌ایم.»

او بر اهمیت گردآوری و تحلیل داده‌ها برای تصمیم‌گیری و برنامه‌ریزی تأکید کرد و گفت: «امروزه همه بر این موضوع تأکید دارند که در همهٔ حوزه‌ها از جمله آب و محیط‌زیست و… آمار و داده مهم‌ترین چیز برای تصمیم‌گیری است و از آمار و داده مهم‌تر، داشتن آمار و داده در دوره‌های متوالی است. یعنی اینکه بدانیم چه بوده و چه شده است.»

مکنون گفت: «خوش‌بختانه تاحدی در ایران داده‌هایی در اختیار داریم و مثلاً می‌دانیم از نظر شاخص عملکرد محیط‌زیستی در چه موقعیتی هستیم؛ اما این موضوع در ایران چندان قدرت نگرفته است. حالا ما باید تحلیل‌هایی روی داده‌ها و آمارها می‌داشسیم و باید گزارش‌هایی را در اختیار داشته باشیم که مشخص کند اولویت‌های ما باید کجا باشد.»

این عضو فرهنگستان علوم در تعریف واژهٔ «محیط‌زیست» نیز گفت: «چیزی که محیط‌زیست گفته می‌شود از زیر زمین آغاز می‌شود، به سطح می‌رسد و در ادامه نیز جو است. از گسل‌های زیرزمین تا فرونشست و موضوع آتشفشان، بخشی از محیط‌زیست است. سطح زمین نیز که طبیعت است و از جنگل و تالاب و رودخانه و… همه را بههم ریخته‌ایم و روی این زمین ساخت‌وساز کرده‌ایم. بالاتر از آن نیز موضوع هوا و اقلیم است. از طرفی در سال‌های اخیر دچار رویدادهای حدی شده‌ایم و در یک طرف خشکسالی و در طرف دیگر سیل داریم. از نظر اقلیم نیز اقلیم کشور دستخوش تغییر شده است و طبق گزارش اخیر مجامع بین‌المللی، یازده درصد بارش ایران کاسته شده است.»

داری اولویت زیست‌محیطی و عوامل مؤثر بر بروز این مشکلات و نیز فعالیت‌های دولت‌ملت برای حفاظت از محیط‌زیست در قالب سیاست‌ها و راهکارهای اتخاذ شده است.»

او همچنین گفت: «هدف این گزارش‌ها ارائهٔ اطلاعات کمی معتبر دربارهٔ محیط‌زیست، کمیت و کیفیت منابع طبیعی، کمک به برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری در راستای توسعهٔ پایدار و شناسایی شکاف‌های اطلاعاتی جهت مدیریت هرچه بهتر محیط‌زیست است. یکی از اهداف جانبی تهیهٔ گزارش وضعیت محیط‌زیست، تهیهٔ پایگاه‌های اطلاعاتی است که این پایگاه‌ها برای سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی در راستای توسعهٔ پایدار مورد استفاده قرار می‌گیرند. در آن زمان که گزارش وضعیت محیط‌زیست تهیه شد، خواست سازمان حفاظت محیط‌زیست آن بود که این گزارش‌ها برای کتابخانه‌ها و پشت درهای بسته تهیه نشود؛ بلکه این گزارش‌ها برای سطح کشور و در دسترس عموم باشد.»

گ وقتی زیرساخت‌های گردآوری آمار هم از بین می‌روند!

این استاد دانشگاه شهید بهشتی دربارهٔ مشکلات تهیهٔ گزارش وضعیت محیط‌زیست گفت: «یکی از مشکلات اصلی، کمبود و نبود اطلاعات و آمارهای مینا و اولیه در بسیاری از حوزه‌های محیط‌زیست است. مثلاً دربارهٔ نظام جامع هزینه‌های زیادی را برای آن پرداخت کرد و بیش از سی جلد به‌شکل نظری سند تهیه شد؛ برای اجرایی‌شدن آن اقداماتی صورت گرفت و برای گردآوری داده‌ها نیز در سازمان حفاظت محیط‌زیست سرور خریداری و نصب شد. بعد از چند سال به سازمان حفاظت محیط‌زیست و به اتاق گزارش در کشور پرداخت.

۳

روزنامه سامنا

یادداشت

ادامه از صفحهٔ ۱

انتخابات و ابرچالش محیط زیست

مانند ترامپ و طرفدارانش که این اعتقاد را نداشتند و برای نجات کره زمین همراهی نکردند. به دلیل انکارهای داخلی، در دولت دوازدهم به عنوان رئیس سازمان حفاظت محیط زیست از سازمان هواشناسی خواستم تا گزارش علمی دقیقی از ترند بارندگی و ترند دما در ایران طی سه چهار دهه اخیر ارائه دهد. گزارش سازمان هواشناسی در زمینه «بارش»، «روند دما» و «برف» آمد که همه نشان می‌دهد ما دچار روند ۳۰ یا ۴۰ سالهٔ تغییراقلیم هستیم و بیش از یک‌وهفت دهم درجه سانتی‌گراد افزایش دما داشتیم و حدود ۱۲ درصد کاهش بارندگی و نزدیک ۳۰ درصد کاهش برف؛ و البته می‌دانید که برف شاخص مهمی در این زمینه است.

این مثال را زدم برای اینکه اهمیت تهیه و اعلام گزارش‌های وضعیت محیط زیست را بگویم. از دوره دولت اصلاحات پایه‌گذاری نظام آمار محیط زیست کشور را با وجود دشواری‌های بسیار، شروع کردیم. برای تهیه این آمارها ۳۵ نهاد باید با مرکز آمار و سازمان حفاظت محیط زیست کار می‌کردند و اطلاعاتشان جمع‌آوری و تحلیل می‌شد. این در شرایطی بود که آن زمان پلنفرهما مانند امروز گسترده نبود و نرم‌افزارهای لازم به شکل کنونی نبود. امروزه حتی هوش مصنوعی می‌تواند در این زمینه با پیش‌بینی سناریوهای مختلف بسیار کمک کند. البته این منوط به آن است که بتوانیم سیاست‌گذاری را داشته باشیم که متوجه اهمیت حیاتی و تمدنی موضوع باشند و مسائل محیط زیست به عرصه تصمیم‌گیری کلان برگردد تا شاید بتوان امید به بهبود شرایط داشت.

امروزه مسائل محیط زیست دقیقاً با معیشت مردم و زندگی روزمره آنها سروکار دارد. گزارش‌های وضعیت محیط زیست هم برای متخصصان و هم برای عامه مردم تهیه می‌شود تا ضمن رشد آگاهی‌های شهروندان، جای انکار برای تهدیدات علیه جنگل، دریا، دشت، آب، خاک یا تنوع‌زیستی در میان مسئولان باقی نماند. همچنین مورد استفاده محققان برای ترسیم بهتر شرایط و راهکارها قرار گیرد. به این ترتیب حداقل بخشی از تعارض گفتمانی که درباره محیط زیست دچار آن هستیم و آمار و گزارش‌های وضعیت محیط زیست می‌تواند حل کند.

اما این روزها باید بر استفاده سیاست‌گذاران از این گزارش‌های مهم تأکید کرد. در آستانه انتخاب رئیس‌جمهور دیگری هستیم. از نامزدهای ثبت‌نام شده که تعداد کمی از آنها برنامه داشتند، تعداد بسیار کمتری به محیط زیست اشاره کردند. یعنی کسانی که انتظار می‌رود با مراجعه به گزارش‌های علمی و متقن بدانند آینده ایران در گرو توجه به چالش‌های محیط زیستی است. مثلاً اگر قرار است اقدام برای رفع تحریم‌ها صورت نگیرد حداقل هزینه‌های آن بر محیط زیست را بدانند؛

خبر

مثلث گردشگری کرمان- کیش-شیرازاحیا می‌شود

مدیرعامل سازمان منطقهٔ آزاد کیش با اشاره به جلسهٔ مشترک با اعضای هیئت‌مدیرهٔ جامعهٔ دفاتر خدمات مسافرتی و گردشگری گفت که مثلث گردشگری کرمان-کیش-شیراز احیا می‌شود. «رحیم سرهنگی» این خبر را در گفت‌وگو با «ایرنا» داد و بر ضرورت تقویت بخش خصوصی فعال در صنعت گردشگری تأکید و اظهار کرد: «از تمامی ظرفیت‌ها با محوریت امنیت، هم‌دلی و توسعه در احیای مثلث گردشگری در منطقه بهره‌مند خواهیم شد؛ مادهٔ نیادل گردشگر در قالب یک پیکج گردشگری هستیم.» او بر تأکید بر نقش مهم دفاتر خدمات مسافرتی و گردشگری در جذب و توسعهٔ این صنعت، موفقیت این حوزه را نیازمند هم‌دلی و انسجام دولت و بخش خصوصی دانست. مدیرعامل سازمان منطقهٔ آزاد کیش، بابیان‌اینکه دفاتر و آژانس‌های مسافرتی در ارزش‌آفرینی برای زنجیرهٔ ارزش گردشگری نقش‌آفرینی کنند، افزود: «در قالب کنسرسیوم گردشگری از تقویت بخش خصوصی حمایت می‌کنیم؛ دولت نیز در این راستا جنبهٔ نظارتی خود را تقویت خواهد کرد.» سرهنگی گفت: «اجرای طرح گردشگری زمینی توسط جامعهٔ دفاتر خدمات مسافرتی و گردشگری می‌تواند گردشگران بسیاری را برای فصل گرم تابستان به کیش ترغیب کند.»

پایان مرمت گنبد مسجد جامع عباسی

مدیرکل میراثفرهنگی، گردشگری و صنایعدستی استان اصفهان از پایان عملیات مرمت گنبد مسجد جامع عباسی خبرداد. آن طوزرگه روایتعمومی میراثفرهنگی، گردشگری و صنایعدستی گزارش داد، «امیر کرم‌زاده» گفت: «عملیات مرمت گنبد مسجد امام (ره) پس از ایجاد اعوجاج در ترک‌های بخش جنوب‌شرقی گنبد و انجام آسیب‌شناسی از سال ۱۳۸۹ آغاز شد.» او ادامه داد: «پس از اتمام عملیات مرمت‌گنبد و بازگشایی بخشی از داربست‌ها در تابستان ۱۴۰۱، مجدداً کارشناسان و دوستداران میراثفرهنگی متوجه بروز اعوجاج در بخش انتهایی ترک شانزدهم گنبد شدند؛ لذا با دستور وزیر میراثفرهنگی و معاون میراثفرهنگی کشور، کمیته‌ای چهارنفره شامل کارشناسان پیشگسوت معماری، مرمت و سازه در دو سطح ملی و استانی کار نظارت بر وضعیت و پایش گنبد را آغاز کردند.» کرم‌زاده بابیان‌اینکه کمیتهٔ نظارت از تابستان ۱۴۰۱ در چند مرحله، کار نظارت و پایش زیرساخت‌ها و تزئینات بزرگ‌ترین گنبد کاشی‌کاری جهان را آغاز و پس از بررسی‌ها و برگزاری نشست‌های متعدد و ارائهٔ دستور کار، عملیات مرمت گنبد دوباره از سرگرفته شد، گفت: «درنهایت عملیات مرمت تزئینات و رفع اعوجاج در ترک شانزدهم در چند روز گذشته تمام و این گنبد عظیم تاریخی از حصار داربست‌ها پس از چهارده سال آزاد شد.» مدیرکل میراثفرهنگی، گردشگری و صنایعدستی استان اصفهان افزود: «پاتوجهبه ادامهٔ فعالیت کمیتهٔ نظارت بر گنبد مسجد امام (ع)، بخش محدودی از داربست‌ها برای پایش شالودهٔ گنبد همچنان باقی مانده و پس‌از آن، عملیات مرمت گنبد در نزدی گنبد به‌زودی آغاز می‌شود.»

رشد ۳۶ درصدی ورودگردشگران خارجی به کشور

مدیرکل بازاریابی و توسعهٔ گردشگری وزارت میراثفرهنگی، صنایعدستی و گردشگری گفت: «در فروردین و اردیبهشت سال‌جاری، ورود گردشگران خارجی به کشور نسبتبه مدت مشابه سال گذشته ۳۶ درصد رشد داشت.» آن‌طور که «مهر» نوشته است، «مسلم شجاعی» در دهمین کمیسیون گردشگری و کسب‌وکارهای وابستهٔ اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی چهارمحال‌وبختیاری این خبر را داد و افزود: «حوزهٔ گردشگری بدون بخش خصوصی پیشرفت نمی‌کند.» مدیرکل بازاریابی و توسعهٔ گردشگری وزارت میراثفرهنگی، گردشگری و صنایعدستی مشخص شدن اولویت نخست چهارمحال وبختیاری در حوزهٔ گردشگری را ضروری دانست و اظهار کرد: «ظرفیت انتخاب‌شده برای توسعهٔ گردشگری در استان باید قابلیت رقابت با سایر استان‌ها را در حوزهٔ جذب گردشگر خارجی داشته باشد.» شجاعی با تأکید بر بهره‌گیری از ظرفیت آژانس‌های مسافرتی بزرگ کشور، خبرنگاران خارجی مستقر در ایران و قوتمراه ادامه داد: «دفتر بازاریابی و توسعهٔ گردشگری وزارت میراثفرهنگی، گردشگری و صنایعدستی برای ارائهٔ تولید محتوای رسانه‌ای تولیدی در استان‌ها به توریست‌های خارجی آماده‌گی دارد.»

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

| مریم سروش |

| روزنامه نگار|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

گفت‌وگو با رئیس کمیسیون فرش و صنایعدستی اتاق تعاون ایران؛

فرش ایران را به انزوا کشانده‌اند

تحریم‌های داخلی عامل کاهش ۸۰ درصدی صادرات فرش ایرانی و ازدست‌رفتن جایگاه جهانی‌اش شده است؛ تحریم آمریکا به فرش ایرانی ۱۰۰ میلیون دلار ضرر زد، تحریم‌های داخلی ۳۰۰ میلیون دلار

هم تحریم بین‌المللی شده و هم تحریم داخلی. تورم هم قیمت‌اش را آن‌قدر افزایش داده که حتی خریدار داخلی‌اش به ۵ درصد نرسد. در یک کلام، «فرش ایرانی دیگر اولویت خرید نیست.»؛ نه برای خارجی‌ها و نه برای داخلی‌ها! هرسال هم وضعیت بدتر می‌شود و آن شکوه آرزوری ۵۰۰ میلیون دلاری‌اش را به ۵۰ میلیون دلار تقلیل داده است. خیلی‌ها می‌گویند فرش ایرانی بدترین ضربه را نه از تحریم‌های ظالمانه که از تصمیم‌هایی خورده که داخل کشور گرفته شده و هیچ تدبیری هم برای رفعش نیست. ۲۰ خرداد، «روز ملی فرش» ایران است و احتمالاً تب داغ چالش‌ها و مشکلاتش؛ اما شاید چند سال دیگر خبری از همین روز هم نباشد. چون فرش ایرانی به کنج انزوا نشتسته. «عبدالله بهرامی»، مدیرعامل اتحادیهٔ سراسری شرکت‌های تعاونی تولیدکنندگان فرش دستباف شهری، روستایی و عشایر و رئیس کمیسیون فرش و صنایعدستی اتاق تعاون ایران، به‌بینهٔ این روز گفت‌وگویی با «پیام ما» داشت و به نکات مهمی دربارهٔ چالش‌های صنعت فرش ایرانی اشاره کرد. صحبت‌هایش را در ادامه بخوانید:

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

|

هم‌اندیشی متصدیان بخش آب کشور و فعالان بخش خصوصی برای رفع چالش‌های آب برگزار شد

پیشنهاد تجدیدنظر در تخصیص آب

سهم هر مترمکعب آب مصرفی در تولید ناخالص ملی در ایران کمتر از دو دلار است؛ درحالی‌که متوسط جهانی آن هشت دلار است

- اسفند ۱۴۰۳

ایپامها بسیاری از کارشناسان بخش آب معتقدند، چالش آب در کشور صرفاً کمیابی فیزیکی آب نیست؛ بلکه ناکامی‌های نهادی و سیاسی در مدیریت آب است. به‌همین‌دلیل بازارها می‌توانند به‌عنوان ابزاری با رویکرد تقاضامحور، برای مدیریت کمیابی آب ایفای نقش کنند. منتقدان بازار آب (که نمونه‌های موفق بی‌شماری در جهان دارد) معتقدند بازارها می‌توانند به‌سبب نبود شرایط و بسترهای سیاسی و نهادی، به مایهٔ دردسر نیز تبدیل شوند. به‌همین‌دلیل‌است‌که، نقش آنها به‌عنوان یک راه‌حل برای بحران آب ابراز تردید می‌شود. ازاین‌رو اتخاذ رویکرد چندرشته‌ای و همیارانه به نقش آفرینی بازارهای آب، می‌تواند به ارتقای اثربخشی آن کمک فراوانی کند. طبق آمار رسمی وزارت نیرو، از نظر اقتصادی سهم هر مترمکعب آب مصرفی در تولید ناخالص ملی در ایران کمتر از دو دلار است؛ درحالی‌که متوسط جهانی هشت دلار به ازای هر مترمکعب است. باتوجه‌به این واقعیت و همچنین تمایل دولت به ایجاد بازار آب، این‌بار اتفاق بازرگانی، صنایع و معادن ایران در نشستی مشترک با مدیران وزارت نیرو و فعالان صنعت آب پیشنهاد داده است. به‌منظور مدیریت «ابرچالش آب» اجرای برنامهٔ ده‌ساله با تکبیر دو اصل مهم و هم‌زمان مؤثر است: «تجدیدنظر در تخصیص منابع آب موجود با اولویت‌دادن به تعادل‌بخشی آب‌های زیرزمینی و حقایق‌های زیست‌محیطی» و «افزایش بهره‌وری». همچنین اتاق ایران اعلام کرده است که تقویت بازار آب باید به‌عنوان امری برای واقعی‌شدن قیمت آب به‌جدیت پیگیری شود.

و‌اضافه‌شدن پدیده‌های جهانی مثل تغییر اقلیم و گرمایش زمین را ازسمله تبعات چالش‌های آبی عنوان کرده‌که اهمیت رسیدگی به این چالش در نمایان می‌کند: «اما در بحث انرژی، ما فقط در کشور با چالش آب روبه‌رو نیستیم؛ ناترازی برق نیز یکی دیگر از مشکلات بزرگ ماست. ریشهٔ ناترازی برق، چالش‌های اقتصادی است؛ چراکه در ایران تقریباً بین ۲۵ تا ۳ تریلیون ریال بیشتر نسبت‌به دنیا برای یک واحد ارزش‌افزوده مصرف برق داریم. در بخش آب هم همین موضوع وجود دارد و از نظر اقتصادی سهم هر مترمکعب آب مصرفی در تولید ناخالص ملی در ایران کمتر از دو دلار است؛ درحالی‌که متوسط جهانی هشت دلار به ازای هر مترمکعب است.

پیشنهاد اتاق ایران به‌منظور مدیریت این ابرچالش، اجرای برنامهٔ ده‌ساله با تکبیر دو اصل مهم و هم‌زمان است؛ بحث اول تجدیدنظر در تخصیص منابع آب موجود با اولویت‌دادن به تعادل‌بخشی آب‌های زیرزمینی و حقایق‌های زیست‌محیطی و بحث دوم افزایش بهره‌وری است که در این زمینه تفاهنامهٔ سه‌جانبه‌ای میان اتاق ایران، وزارت نیرو و وزارت جهاد کشاورزی در سال ۱۴۰۰ منعقد شده است.

او توضیح داد: «هر اقدام و برنامه‌ای به‌منظور مدیریت چالش آب‌کشور، مستلزم تأمین مالی مناسب براساس مدل‌های اقتصادی توجیه‌پذیر و مشارکت مردم و بخش خصوصی در سرمایه‌گذاری و مدیریت منابع آب است. تأمین مالی و مشارکت همهٔ ذی‌نفعان با تکبیر

ظرفیت‌های بخش خصوصی از اصول اساسی مدل‌های مالی توجیه‌پذیر است. در چنین شرایطی استفاده از ظرفیت‌ها و مشارکت بخش خصوصی در مدیریت و سرمایه‌گذاری به‌عنوان یک سیاست محوری در کنار اصول و رونوس موضوعات دیگر در بسیاری از کشورهای دنیا مورد توجه قرار گرفته است. خصوصاً کشورهای

عضو سازمان توسعه و همکاری اقتصادی (OECD) که عمدتاً کشورهای توسعه‌یافته یا درحال‌توسعه‌هستند.»

ک سرمایه‌گذاری خصوصی لازم است

در بیانیهٔ پایانی اجلاس شورای جهانی آب که هفته‌گذشته با حضور نمایندهٔ اتاق ایران، به‌عنوان یکی از اعضای این شورا، در اندونزی برگزار شد هم بر لزوم استفاده از مکانیسم‌های تأمین مالی خلاقانه و بهره‌گیری از مشارکت همگانی تأکید شده و گام نخست در این زمینه رفع موانع سرمایه‌گذاری است. باقری با یادآوری این موضوع گفت: «فضای سرمایه‌گذاری در صنعت آب متفاوت است که آنها را می‌توان در مباحثی مانند طرح‌های سرمایه‌بر، طرح‌های زمان‌بر با دورهٔ بازگشت طولانی، شفاف قیمت تمام‌شده با نرخ تعرفه، نرخ بازده پایین، انحصار در طرف تقاضا، مداخلهٔ دولت در مراحل تولید، توزیع و بهره‌برداری، یارانه‌محور بودن و قیمت‌گذاری دستوری، عدم تضمین قابل وثوق در بازگشت اصل و سود سرمایه و ریسک ایفای تعهدات قراردادی و وصول مطالبات، خلاصه کرد. برخی از این مباحث در سال‌های اخیر در بخش برق مرتفع شده است. راه‌کار اول برای کمک به بهبود فضای سرمایه‌گذاری حوزهٔ آب، تعریف مدل اقتصادی توجیه‌پذیر است‌ات انتفاع سرمایه‌گذار از عواید و درآمد طرح با توجیه اقتصادی قابل‌قبول حاصل شود و تضمین بازگشت اصل و سود سرمایه وجود داشته باشد.»

به گفتهٔ او، طبق مطالعات جامع انجام‌شده در مرکز ملی مطالعات راهبردی کشاورزی و آب اتاق ایران، تقویت حضور سرمایه‌گذاران بخش خصوصی در صنعت آب نیازمند توجه به مواردی ازجمله: مقررات‌زدایی و حذف مقررات محل و مزاحم، اصلاح مقررات گمرکی و مالیاتی، ایجاد پنجرهٔ واحد به‌منظور تمرکز بر همهٔ فعالیت‌های

ک ضرورت جاه‌جایی حقایق‌ها

طی شش دههٔ گذشته، مکانیزاسیون سبب افزایش انفجارگونه در بهره‌برداری از آب‌های زیرزمینی، به‌ویژه در بخش کشاورزی شد. این امر در بسیاری از مناطق جهان به‌ویژه کشورهای درحال‌توسعه، وابستگی به منابع آب زیرزمینی در تأمین تقاضای آب کشاورزی، شهرها و صنایع را افزایش داد؛ در آسیا و ایالات متحده بیش از ۷۰ درصد برداشت آب زیرزمینی برای کشاورزی است. در اتحادیهٔ اروپا، به‌طور متوسط ۵۵ درصد آب زیرزمینی برای تأمین خانگی استفاده می‌شود، ۲۳ درصد برای کشاورزی و ۲۲ درصد برای صنعت است. البته در کشورهای جنوبی اروپا (ایتالیا، پرتغال و اسپانیا)، ۷۵ تا ۸۹ درصد آب زیرزمینی برای کشاورزی استفاده می‌شود. این فرآیند موجب عمیق‌ترشدن تراز آب‌های زیرزمینی، خالی‌شدن سفره‌ها، آلوده‌شدن آبخوان‌های ساحلی، نشست زمین و کاهش جریان ورودی به رودخانه‌ها و تالاب‌ها شد. در نتیجه گونه‌های آب شیرین (اعم از سطحی و زیرزمینی) به‌شکل فرایند‌های به‌سبب کاهش شدید منابع آب زیرزمینی، در مخاطره قرار گرفتند. به‌دنبال مشاهدهٔ این روندها، کمیابی آب از سوی کنشگران اقتصاد جهانی طی دو دههٔ اخیر، هرساله به‌عنوان یکی از ریسک‌های عمدهٔ جهانی معرفی شده است. از سویی به‌واسطه ضعف نظام‌های کنونی حکمرانی آب در مدیریت کمیابی آب، به‌ویژه در کشورهای در حال توسعه، مشاهده شده است طی وقوع دوره‌های خشکسالی، مدیران نتوانسته‌اند به‌اندازهٔ کافی تقاضاهای آب را برای جلوگیری از وقوع اختلال در اقتصادهای محلی و منطقه‌ای، بروز تعارضات اجتماعی و بی‌ثباتی سیاسی و خسارت دیدن اکوسیستم ناشی از کمیابی آب کاهش دهند. همچنین پاسخ‌های مدیریت آب به کمیابی، عمدتاً تحت سیطرهٔ مهندسی عرضه‌گرا بوده و شامل ساخت مخزن‌ها، کانال‌ها، خطوط لوله، چاه‌ها، شیرین‌کردن آب دریاها و... حال‌آنکه گفتمان جهانی آب معتقد است، بحران آب و فقدان پایداری در بهره‌برداری از اکوسیستم‌های آبی که منجر به خشک‌شدن رودخانه‌ها، تالاب‌ها و آبخوان‌ها شده است، ناشی از کمبود فیزیکی آب نیست؛ بلکه محصول سیاست‌های عمومی است که از طریق یارانه‌ها و نرخ‌گذاری پایین آب، مشوق استفادهٔ بیش‌ازحد آب را فراهم آورده‌اند. البته در سال‌های اخیر، به‌سبب افزایش هزینهٔ پروژه‌های تأمین آب توامان با افزایش دغدغه‌های زیست‌محیطی، چرخش بارزی به‌سمت استراتژی‌های متنوع مدیریت تقاضای آب برپایهٔ استفاده از ابزارهای متنوع اقتصادی پدیدار شده است. در چنین فضای، بازارهای آب (زیرزمینی) به‌عنوان یکی از ابزارهای اقتصادی برای مقابله با کمیابی آب (زیرزمینی) به شکل فزاینده‌ای مورد توجه قرار گرفته است. اندیشکدهٔ تدبیر آب در گزارشی تحلیلی به ابعاد بازار آب زیرزمینی پرداخته است.

موردنیاز سرمایه‌گذاری، واگذاری فعالیت‌های تصدی‌گری دولت به بخش خصوصی، اعمال حمایت‌های قانونی و تشویقی، توسعهٔ صادرات تجهیزات و خدمات فن‌مهندسی صنعت آب به کشورهای هدف، ایجاد نهاد تنظیم مقررات، اصلاح نظام ارزش‌گذاری آب به‌ویژه در بخش کشاورزی، ظرفیت‌سازی در بخش‌های مرتبط، باتوجه‌به الزامات مشارکت بخش خصوصی و تقویت مشارکت مردم در تصمیم‌سازی و مدیریت و بهره‌برداری است: «جای قانونی مانند مانع‌زدایی از صنعت برق که بسیاریه بخش برق کمک کرد، در بخش آب خالی است. تشکیل و تقویت بازار آب می‌تواند باعث واقعی‌شدن قیمت آب شود و در نتیجه تأمین منابع مالی و پوشش بیشتر هزینه‌های عرضهٔ آب را بهبود دهد. ضمن اینکه توانایی سرمایه‌گذاری در تعمیر و نگهداری، بازسازی و توسعهٔ شبکه‌های انتقال آب و آبیاری افزایش می‌یابد. تشکیل و تقویت بازار آب، انگیزهٔ صرفه‌جویی آب را تقویت می‌کند و پاسخگویی به تقاضای آبی فعالان بخش‌های مختلف اقتصادی و در نتیجه رشد و تقویت اقتصاد را تسهیل خواهد کرد؛ البته تشکیل بازار آب الزاماتی از قبیل تعریف صحیح حقایق‌ها، تفکیک مبادلهٔ آب از زمین، وجود زیرساخت‌های فیزیکی مناسب، ایجاد نهادهای تنظیم‌گر و تغییر شیوهٔ مداخلهٔ دولت از تصدی‌گری به تنظیم‌گری دارد. اتاق ایران به‌عنوان پارلمان بخش خصوصی و یکی از اعضای شورای جهانی آب، همواره تلاش کرده است با رویکرد حفظ منافع ملی، پایداری سرزمین و بهبود فضای کسب‌وکار، مسئولیت اجتماعی‌اجرائی خود را در حوزهٔ آب و بهبود فضای کسب‌وکار در این حوزه ایفا کند و امیدواریم با همکاری تشکرها و تمامی فعالان این حوزه، بتوانیم اقدامات مؤثری در راستای فراهم‌کردن بستر لازم برای ارتقای مشارکت بخش خصوصی و رفع موانع و محدودیت‌های موجود انجام دهیم.»

خبر

مدیرعامل شرکت آبفا

استان تهران خبر داد:

پرداخت جایزه

به مشترکان

خوش‌مصرف آبی

مدیرعامل شرکت آب‌وفاضلاب استان تهران از پرداخت جایزهٔ خوش‌مصرفی به مشترکان این شرکت خبر داد. به‌گزارش ایسنا، «محسن اردکانی» با دعوت از تمامی مشترکان شرکت آب‌وفاضلاب استان تهران به صرفه‌جویی حداقل ۱۰ درصدی مصرف آب برای گذر بدون مشکل و نگرانی از تابستان گرم پیش‌رو، گفت: براساس دستورالعمل‌های تعیین‌شده، مشترکان پرمصرفی که مصارف خود را به زیر الگوی مصرف برسانند، به‌ازای هر مترمکعب مصرف کمتر از الگوی تعیین‌شده، جایزهٔ خوش‌مصرفی به‌صورت بستانکاری در قیوض آنان لحاظ می‌شود.

به‌گفته او، مشترکان خوش‌مصرفی نیز که مصارف آنان در سال گذشته زیر الگوی تعیین‌شده بوده است، در صورت کاهش هر متر مکعب مصارف خود، جایزهٔ خوش‌مصرفی دریافت می‌کنند.

او الگوی مصرف تعیین‌شده برای هر خانوار تهرانی را دوازده مترمکعب در ماه اعلام و تصریح کرد: هم‌اکنون مشترکانی که الگوی مصرف تعیین‌شده را رعایت می‌کنند، در صورت کاهش مصارف خود، بیش از دو برابر مبلغ پرداختی قبلی جایزهٔ خوش‌مصرفی دریافت خواهند کرد.

مدیرعامل شرکت آب‌وفاضلاب استان تهران، سپس دربارهٔ آخرین وضعیت تأمین آب شهروندان و مشترکان این شرکت، اظهار کرد: امسال چهارمین سال پیاپی خشکسالی را سپری می‌کنیم و یک ناترازی بین منابع و مصارف به‌علت خشکسالی‌های گذشته وجود دارد؛ اما توانمندی‌ها و مجاهدت‌ها و تلاش شبانه‌روزی و خستگی‌ناپذیر همکاران شرکت جبران‌کنندهٔ ناترازی موجود است.

او یابیان‌اینکه شرکت آبفا استان تهران با افزایش بهره‌وری و استفادهٔ بهینه از منابع و سامانه‌های توزیع و مدیریت مصرف، در تلاش برای ایجاد تراز بین منابع و مصارف است، گفت: در سال‌های گذشته، هوا به‌تدریج گرم می‌شد و سامانه‌های توزیع که برای فصول گرم و سرد دارای تنظیمات فنی متناسب با شرایط آب‌وهوایی هستند، به‌تدریج برای شرایط جدید آب‌وهوایی آمادهٔ بهره‌برداری می‌شدند.

او افزود، اما امسال ناگهان در روزهای هشتم و نهم خردادماه، حدود هفت تا هشت درجه دمای هوا افزایش یافت و وضعیت دمای هوا از شرایط خنکای بهاری به گرمای اواسط تابستان تغییر یافت و شهروندان به‌یک‌باره ضمن شست‌وشو و آنگیرگی کولرهای آبی، سامانه‌های سرمایشی خود را به‌صورت مستمر وارد مدار بهره‌برداری کردند؛ به‌گونه‌ای‌که در روز ۹ خردادماه امسال مصرف آب شهر و استان تهران با مصرف ۱۰ مردادماه سال گذشته معادل و شبکه دچار شوک شد که تجربهٔ نادری برای شرکت بود.

اردکانی تصریح کرد: بااین‌وجود و با تلاش همکاران، کم‌ترین تأثیر و شوک به شبکه وارد شد و به‌جز نقاط محدودی به‌ویژه در شهر شیریار واقع در محدودهٔ شرکت آبفای غرب استان تهران که کمبودهایی به‌دلیل افت فشار ایجاد شد، وضعیت شبکهٔ سایر مناطق ازجمله پایتخت در شرایط عادی و نرمال است؛ ضمن آنکه با اقدام‌های خوبی که در شهریار توسط همکاران انجام گرفته، تاکنون بیش از ۹۵ درصد از مشکل افت فشار آب برطرف شده است و با اقدامات تکمیلی که درحال‌انجام است طرف مدت کوتاهی، مشکل به‌طور کامل رفع می‌شود.

وی خاطر‌نشان کرد: البته در نسیم‌شهر واقع در محدودهٔ آبفای جنوب‌غرب استان تهران، تماس‌های محدودی به‌دلیل افت فشار آب ثبت شد و با اقدام‌های اصلاحی در شبکه، مشکل فوراً مرتفع شد و در جنوب‌شرقی نیز که همسراه در شهرستان‌های پاکدشت، وارمین و پیشوا دچار چالش‌های عمده‌ای به‌لحاظ تأمین آب بودیم، با اقدام‌هایی که در یک سال گذشته انجام شده است، شبکه در شرایط عادی قرار دارد. مدیرعامل شرکت آبفا استان تهران از شهروندان درخواست کرد، با دست‌کم ۱۰ درصد صرفه‌جویی، همچون گذشته این شرکت را همراهی کنند تا تابستان گرم پیش‌رو را بدون کم‌ترین مشکل و نگرانی پشت‌سر بگذاریم.

کاهش رواناب‌ها، تبدیل‌شدن رودخانه‌های دائمی به موقتی، خشک‌شدن دریاچه‌ها و تالاب‌ها، افت مستمر سطح آب‌های زیرزمینی، بیش از ۴۱۰ دشت کشور را دچار بحران کرد

کاهش رواناب‌ها، تبدیل‌شدن رودخانه‌های دائمی به

موقتی، خشک‌شدن

دریاچه‌ها و تالاب‌ها، افت

مستمر سطح آب‌های

زیرزمینی، بیش از ۴۱۰ دشت

کشور را دچار بحران کرد

نخستین نشست هم‌فکری و هم‌افزایی شورای مشورتی وزارت نیرو و فعالان صنعت آب تحت عنوان «صنعت آب کشور، تحدیدها، تهدیدها و فرصت‌ها» به‌میزبانی فدراسیون صنعت آب ایران با حضور «پیام باقری»، نایب‌رئیس اتاق ایران، «یزدان رضایی»، معاون اقتصادی و برنامه‌ریزی وزارت نیرو، «رما حاجی‌کریمی»، رئیس فدراسیون صنعت آب ایران، «عبسی بزرگ‌زاده»، مدیرکل دفتر برنامه‌ریزی کلان منابع آب و تلفیق بودجه، «محمد حاج رسولی‌ها» مدیر مرکز منطقه‌ای مدیریت آب شهری – تهران (تحت پوشش یونسکو)، «جواد حاجبانی»، مدیر دفتر رهبری و نظارت بر آب‌وفاضلاب شهری و روستایی و جمعی از فعالان صنعت آب‌کشور برگزار شد.

طبق آنچه پیام باقری در این نشست عنوان کرد، بیش از یک دهه از فعالیت فدراسیون صنعت آب می‌گذرد: «با توجه به سابقهٔ مذهبی و به‌جهت جایگاه اجتماعی و ابعاد چندلایه و گسترده، موضوع آب به‌عنوان الفبای زندگی و آبادانی، بسیار حائز اهمیت است و به‌همین‌جهت در اولویت همهٔ کشورها قرار گرفته است. آب باید یکی از اولویت‌های اصلی کشور باید باشد؛ اگر بخواهیم چالش‌های کشور را دسته‌بندی کنیم، مطابق فرمایشات مقام معظم رهبری که به ناترازی حوزه انرژی اشاره کردند، آب حتماً جزو چالش‌های اصلی کشور محسوب می‌شود و آثار و تبعات بسیاری در ابعاد مختلف اقتصادی، اجتماعی و سیاسی به دنبال دارد.»

ک افت مستمر سفره‌های آب

به گفتهٔ او، کاهش رواناب‌ها، تبدیل‌شدن رودخانه‌های دائمی به موقتی، خشک‌شدن دریاچه‌ها و تالاب‌ها، افت مستمر سطح آب‌های زیرزمینی، بحرانی‌شدن بیش از ۴۱۰ دشت کشور، فرونشست زمین، تشدید پدیدهٔ ریزگردها جایگزین خواهد شد. به‌گزارش ایسنا، از ۳۰ اردیبهشت‌ماه، این امکان برای متقاضیان خودروهای برقی که پیش‌از آغاز ثبت‌نام، نسبت‌به تعریف حساب وکالتی به‌نام خودروهای برقی،

خبر

اعلام نتایج اولویت‌بندی متقاضیان خودروهای برقی

اقدام و مبلغ ۱۰۰ میلیون تومان را در این حساب بلوکه کرده بودند، فراهم شد که از میان هفت مدل خودروی برقی وارداتی عرضه‌شده از طریق سامانهٔ یکپارچهٔ خودروهای برقی برای انتخاب و ثبت درخواست یک خودرو، آن‌هم بدون شرایط و محدودیت ثبت‌نام در طرح‌های فروش خودروها، اقدام کنند.

بالغ بر ۱۴۰ هزار نفر در طرح عرضهٔ خودروهای برقی شرکت کرده بودند که از این بین، بالغ بر ۲۵ هزار نفر صرفاً برای سه مدل خودرو، ثبت درخواست داشته‌اند. با پایان‌یافتن مهلت ثبت‌نام، فرآیند پایش مشتریان آغاز شد و مقرر شد که به‌دنبال تکمیل‌شدن فرآیند اولویت‌بندی ثبت‌نام‌کنندگان، نتایج آن بر روی سایت

اقدام و مبلغ ۱۰۰ میلیون تومان را در این حساب بلوکه کرده بودند، فراهم شد که از میان هفت مدل خودروی برقی وارداتی عرضه‌شده از طریق سامانهٔ یکپارچهٔ خودروهای برقی برای انتخاب و ثبت درخواست یک خودرو، آن‌هم بدون شرایط و محدودیت ثبت‌نام در طرح‌های فروش خودروها، اقدام کنند.

بالغ بر ۱۴۰ هزار نفر در طرح عرضهٔ خودروهای برقی شرکت کرده بودند که از این بین، بالغ بر ۲۵ هزار نفر صرفاً برای سه مدل خودرو، ثبت درخواست داشته‌اند. با پایان‌یافتن مهلت ثبت‌نام، فرآیند پایش مشتریان آغاز شد و مقرر شد که به‌دنبال تکمیل‌شدن فرآیند اولویت‌بندی ثبت‌نام‌کنندگان، نتایج آن بر روی سایت

شود. در نهایت دستهٔ سوم، متقاضیانی هستند که در وضعیت عدم تخصیص قرار خواهند گرفت و مشمول تخصیص در این دوره نخواهند بود. همان‌طور که پیش‌تر، رئیس سازمان توسعهٔ تجارت نیز تأکید کرده بود که باتوجه‌به تعداد درخواست بالا، این امکان وجود ندارد که برای خرید خودروهای برقی در این سامانه‌صفت تشکیل شود. شایان‌الگراست‌که پس‌ازاینکه متناسب با تعداد خودروهای موجود، افراد مشخص شوند و در اصطلاح زررو (تا زمان واریز وجه) صورت گیرد، عملاً الباقی مشمول «عدم تخصیص» یا «ایستل» خواهند بود و از این نوبت حذف خواهند شد و همچون مدل عرضهٔ خودروهای بنزینی، این‌گونه نخواهد بود که

عکس نوشت

عکاس: ایمان حامی‌خواه - مهر

برداشت گل محمدی از خردادماه در مزارع استان همدان آغاز می‌شود. درحال حاضر، شهرستان ملایر و بهار بیشترین مزارع تحت کشت در سطح استان همدان را دارا هستند. این محصول به‌عنوان یکی از محصولات کم‌آب‌بر و دارای توجه اقتصادی بالا در ۲۶۰ هکتار از اراضی استان همدان کشت می‌شود.

مستند

نمایش مستند «تعزیه به روایتی دیگر» در خانه هنرمندان

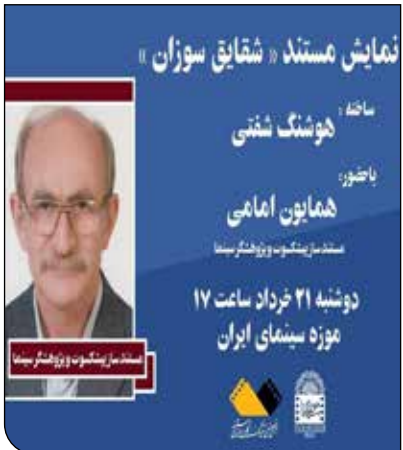
«تعزیه به روایتی دیگر» ساخته «پرویز جاهد» یکشنبه ۲۰ خردادماه ساعت ۱۷ در سینما تک خانه‌هنرمندان ایران به نمایش درمی‌آید. به گزارش روابطعمومی خانه‌هنرمندان، پس از نمایش این مستند، نشست تقدیر و تحسین با حضور «آرزو عطاری‌پور»، مستندساز و نویسنده برگزار می‌شود. «تعزیه به روایتی دیگر» حکایت‌گر تلاشی است برای شناخت ریشه‌های اسطوره‌ای و داستانی تعزیه و تحلیل عناصر دراماتیک آن. جاهد در این مستند بنا دارد تا از طریق تدوین موزایی بین اجرای تعزیه‌ای در منطقه «شویلاشت» مازندران و صحبت‌های «بهرام بیضایی»، «لاله تقیان»، «جابر عناصری» و «پیتر چلکوفسکی»، به چگونگی شکل‌گیری تعزیه در ایران و مباحثی چون خلاقیت و موسیقی در تعزیه بپردازد.

نشست

روایتی از کوچ زمستانی عشایر بختیاری در «شقایق سوزان»

مستند «شقایق سوزان» ساخته «هوشنگ شفتی» با حضور «همایون امامی» در موزه سینما نمایش داده می‌شود. به گزارش روابطعمومی موزه سینما، در نشست شب‌های مستند که روز دوشنبه ۲۱ خرداد ساعت ۱۷ برگزار می‌شود، «همایون امامی» مستندساز پیشکسوت و پژوهشگر سینما، درباره فیلم صحبت خواهند کرد. «شقایق سوزان» فیلمی مستند از زندگی روزمره کوچ زمستانی عشایر بختیاری است. این فیلم در واقع تلاش جان‌فرسای ایل بختیاری و گوشه‌هایی از زندگی درونی این ایل را نشان می‌دهد؛ ایلی که ناگزیر بود هر سال به تناسف تغییر فصل، با درپیش گرفتن راهی دشوار با محیط و طبیعت سرسخت به مبارزه تاپای جان بپردازد، بدون آنکه در طول مسیر کوچ، کار روزانه، عواطف، شادی‌ها و آیین‌های خود را فراموش کند.

کنج نامه

دستم را بگیر، وگرنه خواهم افتاد
 وگرنه ستاره‌ها
 یکی‌یکی سقوط خواهند کرد
 اگر شاعرم، اگر مرا می‌شناسی
 پس می‌دانی که از باران می‌ترسم
 اگر چشم‌هایم را به یاد می‌آوری
 دستم را بگیر، وگرنه خواهم افتاد
 وگرنه، باران مرا با خود خواهد برد
 شبانه، صدایی اگر شنیدی
 این منم که سرسایم
 از باران می‌گریزم
 اگر عصر باشد
 در استانبول باشم
 ماه سپتامبر هم باشد
 و من خیس و باران‌خورده باشم
 غم، تو را فرا خواهد گرفت
 و در گوشه‌ای، پنهانی خواهی گریست
 اگر تنها باشم، اگر باز اشتباه کرده باشم
 دستم را بگیر
 وگرنه خواهم افتاد
 وگرنه باران مرا با خود خواهد برد
 آتیلا ایلهان

قفسه

روزی روزگاری در آناتولی

کتاب «روزی روزگاری در آناتولی» نوشته «نوری بیلگه‌جیلان» با ترجمه «هادی علی‌پناه» از سوی نشر «راید» به چاپ رسیده است. در نوشته پشت جلد کتاب آمده است: «کتاب «روزی روزگاری در آناتولی» مجموعه‌ای است دربردارنده فیلم‌نامه کامل فیلم، روزنوشت‌های کارگردان که در دوران تدوین فیلم نوشته شده‌اند، ترجمه‌ای تازه از دو داستان کوتاه «آنتون چخوف» که نویسندگان در نگارش بخش‌هایی از فیلم‌نامه نیم‌نگاهی به آن‌ها داشته‌اند و متنی تحلیلی درباره جایگاه و تأثیرات نوری بیلگه‌جیلان در سینمای ترکیه با تمرکز بر فیلم روزی روزگاری در آناتولی. این کتاب می‌کوشد تا از طریق یکی از مهم‌ترین فیلم‌های فیلم‌ساز، روزنه‌ای نو به سینمای نوری بیلگه‌جیلان بگشاید. جزئیات و صحنه‌های حذف‌شده و گاه متفاوت فیلم‌نامه، به‌علاوه نسخه نهایی فیلم، با چاشنی شیوه منحصربه‌فرد نگارشی متن، مخاطب علاقه‌مند به فیلم و سینمای جیلان را با نسخه‌ای متمایز از جهان فیلم روبه‌رو خواهد کرد. در تکمیل این کیفیت، یادداشت‌های روزانه کارگردان، که گاه به جزئیات فنی فرآیند شکل‌گیری و ساخت فیلم می‌پردازد و گاه جنبه‌ای کاملاً شخصی از دغدغه‌ها، چالش‌ها و حتی روزمرگی‌های او را شامل می‌شوند، به شناختی تازه و عمیق‌تر از فیلم‌سازی بزرگ

اکولوژیستی که فیلم‌ساز شد

کتاب «نوری بیلگه‌جیلان» از سوی نشر «راید» به چاپ رسیده است. در نوشته پشت جلد کتاب آمده است: «کتاب «روزی روزگاری در آناتولی» مجموعه‌ای است دربردارنده فیلم‌نامه کامل فیلم، روزنوشت‌های کارگردان که در دوران تدوین فیلم نوشته شده‌اند، ترجمه‌ای تازه از دو داستان کوتاه «آنتون چخوف» که نویسندگان در نگارش بخش‌هایی از فیلم‌نامه نیم‌نگاهی به آن‌ها داشته‌اند و متنی تحلیلی درباره جایگاه و تأثیرات نوری بیلگه‌جیلان در سینمای ترکیه با تمرکز بر فیلم روزی روزگاری در آناتولی. این کتاب می‌کوشد تا از طریق یکی از مهم‌ترین فیلم‌های فیلم‌ساز، روزنه‌ای نو به سینمای نوری بیلگه‌جیلان بگشاید. جزئیات و صحنه‌های حذف‌شده و گاه متفاوت فیلم‌نامه، به‌علاوه نسخه نهایی فیلم، با چاشنی شیوه منحصربه‌فرد نگارشی متن، مخاطب علاقه‌مند به فیلم و سینمای جیلان را با نسخه‌ای متمایز از جهان فیلم روبه‌رو خواهد کرد. در تکمیل این کیفیت، یادداشت‌های روزانه کارگردان، که گاه به جزئیات فنی فرآیند شکل‌گیری و ساخت فیلم می‌پردازد و گاه جنبه‌ای کاملاً شخصی از دغدغه‌ها، چالش‌ها و حتی روزمرگی‌های او را شامل می‌شوند، به شناختی تازه و عمیق‌تر از فیلم‌سازی بزرگ

و جستجوگری بوده است؛ آنچنان که در یک مصاحبه، از خودش اینگونه می‌گوید که: «واقعیت این است که در دوران کودکی هیچ‌گونه ارتباطی با مفهوم هنر نداشتم. کودکی‌ام در قصبه‌ای دورافتاده گذشت و شاید تنها فرم هنری‌ای که آن زمان می‌شناختم موسیقی محلی بود. شاید هم چند فیلم از تلویزیون دیده بودم». مسیر جیلان از یک روستای دورافتاده به یک دانشگاه دولتی برای تحصیل در رشته سینما کشید و سپس با کمترین امکانات مشغول ساختن دنیایی شد که از همان بچگی آغاز شده بود و حالا می‌توانست جهان آدم‌ها را در پرده تهرانی به تصویر بکشد. در این راه شاید هرگز تصور نمی‌کرد که جذب محافل هنری شود و با یک دوربین عکاسی و یک کتاب که هدیه گرفته بود، مسیر زندگی‌اش متحول شود. همگام با تغییرات جامعه ترکیه، جیلان نیز دگرگون شد، اما به‌سمت یک اعتدال ناشی از طبیعت که در این مورد می‌توان به فیلم‌های زیادی از او رسید؛ از «اقلیم‌ها» تا «روزی روزگاری در آناتولی». سینمای او در طبیعت، ادبیات و جامعه خلاصه می‌شود. همواره جیلان تقابل دو دیدگاه را به شایستگی مدیریت کرده

محسن تیزهوش

منتقد سینما و فعال محیط‌زیست

«نوری بیلگه‌جیلان» از جنس اندک انسان‌هایی است که نسبت به محیط پیرامون حساس بوده و نوع نگاهی که به جامعه خود داشته او را در ثبت و ضبط اتفاقات اجتماعی، فرهنگی و سیاسی حاکم بر ترکیه منحصربه‌فرد کرده است. این نوع از زندگی، جیلان را به بالاترین درجه از لحاظ فرهنگی سوق داده و امروز در نتیجه شش دهه زیست طبیعت‌گرایی، او از محله «باکروکی» استانبول به فستیوال‌های معتبری همچون کن و اسکار رسیده و حالا نامی شاخص در دنیای سینما است.

ریزترین رخدادهای انسانی از چشم او پنهان نمانده؛ چراکه اکولوژی حاکم بر جامعه خود را به‌خوبی شناخته است. زندگی او سراسر مشاهده

ک شخصیت‌هایش از سرزمین شکست‌های بی‌پایانی منشأ می‌گیرند که فرهنگ در آن به‌سمت ابتذال سوق داده شده و در سریال‌های ترکی می‌توان ردپای آنها را دید. هنگامی که جامعه ترکیه تغییرات زیادی را از سمت چپ‌گرایی مذهبی تا ملی‌گرایی افراطی تجربه می‌کرد، نگاه امثال او به شکاف طبقه متوسط و ثروتمند شهرنشین جلب شد. این نگاه در اکثر فیلم‌های جیلان قابل مشاهده است؛ به‌عنوان مثال در فیلم «درباره علف‌های خشک» ساخته سال ۲۰۲۳ میلادی، دو شخصیت از درون یک محتوای کاملاً اجتماعی به یک سکانس کاملاً سیاسی رسیده و آنجاست که فیلم‌ساز با میزانس و دکوپاژی کم‌نظیر، دو تفکر لیبرال و سوسیالیست را به چالش می‌کشد. نمایانه‌ای این سکانس سراسر کارگردانی شده و می‌توان یک کشمکش سینمایی را بین یک جدایی‌طلب گردشگر ترکیه با یکی از اقلیت‌های شیعه ساکن در شرق این کشور مشاهده کرد. در آخرین پلان از این سکانس، کارگردان در سمت نماینده تفکر بورژوازی روستایی می‌ایستد که بهتر بود در این سکانس جیلان بی‌طرف میماند و قضاوت را سراسر به تماشاگر واگذار می‌کرد. سینمای جیلان، جهانی عجیب به خود گرفته که در کلوزآپ آن رویای اکثر آدم‌ها عقیم مانده و در نمای بازتر، جامعه در حال فروپاشی است؛ تصاویری سنگین با ضریب‌بندی بسیار گند که به‌شدت واقع‌گرا هستند و خبر از وضعیت کسالت‌بار قشر روستایی، آن‌هم در دل قرن بیست‌ویکم می‌دهند. در سینمای جیلان خبری از دنیای مدرن‌شده نیست؛ زیرا جیلان در زیر پوست ترکیه به یک دنیای عقب‌نگه‌داشته شده رسیده و نماهای او واپس‌گرایی را نقد می‌کنند. جیلان یک اکولوژیست تمام عیار است؛ زیرا به‌نیکی نشان می‌دهد که همه‌چیز در ظاهرسازی خلاصه نشده و بی‌رحمانه پوسته چشم‌نواز سرزمینش را به چالش می‌کشد؛ زیرا طبیعت اجتماعی را آینده‌دار نمی‌بیند. او به وضع موجود در کشورش اعتراض دارد و آثارش از دل ملال بیرونی می‌آیند، به این امید که شاید روزی سبب معجزه شوند.

عکاسی از ذرات نامرئی آلودگی هوا به‌کمک فناوری دیجیتال

محققان به‌کمک فناوری دیجیتال، موفق شدند ذرات نامرئی آلودگی هوا را با استفاده از نور، مرئی کنند و تصاویری از آلودگی و تأثیر آن بر زندگی مردم را به نمایش بگذارند. به گزارش ایپنا، ذرات معلق (PM) کشنده‌ترین شکل آلودگی هوا برای انسان و اجزای اصلی آن سولفات‌ها، نیترات‌ها، آمونیاک، کلرید سدیم، کربن سیاه، گردوغبار معدنی و آب است. برای ثبت این ذرات ریز روی فیلم، تیمی از محققان دادگاهی را از حسگرهای کم‌زیر آلودگی هوا، برای

یافته‌های محققان نشان می‌دهد که آلودگی هوا به‌طور چشم‌گیری در مکان‌های مختلف متفاوت است. برای مثال در اتوبوس غلظت ذرات ریز در آسپن‌خانه‌هایی که از احاطه‌های زیست‌توده استفاده می‌کردند، تا بیست برابر بیشتر از غلظت آن‌ها در فضای باز بود. در هند نیز دو زمین بازی کودکان با تنها پانصد کیلومتر فاصله از هم، نشان داد آلودگی ذرات معلق در دهلی حداقل ۱۲.۵ برابر بیشتر از مقادیر اندازه‌گیری شده در منطقه بازی روستای پالمپور است. ارائه درک بصری از آلودگی هوا برای افرادی که پیشینه علمی ندارند، نشان می‌دهد که مدیریت سطح آلودگی هوا می‌تواند تأثیر قابل‌توجهی بر زندگی روزمره مردم داشته باشد. آلودگی هوا یکی از تهدیدات اصلی برای محیط‌زیست و سلامت انسان است و از عوامل اصلی مرگ‌ومیر در سطح جهان محسوب می‌شود. ذرات معلق، اثرات متعددی بر سلامت جسمانی دارند و مسئول بیماری‌هایی از جمله بیماری قلب‌وعروق، سکته مغزی و سرطان هستند. سازمان جهانی بهداشت تخمین می‌زند که ۹۹ درصد از جمعیت جهان، هوای آلوده تنفس می‌کنند که این امر سالانه موجب حدود هفت میلیون مرگ زودرس در سراسر جهان می‌شود. این وضعیت بویژه در آسیا چالش‌برانگیز است که با وجود سیاست‌ها و اقدامات متعدد کیفیت هوا در کشورهای همچون چین و هند، آلودگی هوا همچنان یک مشکل بزرگ است. کشورهای آفریقایی نیز طی پنج دهه گذشته، با شرایط وخیمی در زمینه کیفیت هوا مواجه بوده‌اند.

بحران کم‌آبی را جدی بگیریم